

Bijbelteksten (NBV) bij Deltacursus Studie 14. Israël volgens de Bijbel

Genesis 32:29 *29* Daarop zei hij: 'Voortaan zal je naam niet Jakob zijn maar Israël, want je hebt met God en mensen gestreden en je hebt gewonnen.'

Deuteronomium 26:5 *5* moet u het volgende voor de HEER belijden: 'Mijn vader was een zwerfende Arameeër. Hij trok naar Egypte en woonde daar als vreemdeling met een handvol mensen, maar ze groeiden uit tot een zeer groot en machtig volk.'

Genesis 46:2-3 *2*'s Nachts richtte God zich in een visioen tot Israël. 'Jakob! Jakob!' riep hij, en Jakob antwoordde: 'Ik luister.' *3* God zei: 'Ik ben God, de God van je vader. Wees niet bang om verder te reizen naar Egypte, want ik zal daar een groot volk uit je doen voortkomen.'

Exodus 19:3-6 *3* Mozes ging de berg op, naar God. De HEER riep hem vanaf de berg toe: 'Zeg tegen het volk van Jakob, laat de kinderen van Israël weten: *4* "Jullie hebben gezien hoe ik ben opgetreden tegen Egypte, en hoe ik je op adelaarsvleugels gedragen heb en je hier bij mij heb gebracht. *5* Als je mijn woorden ter harte neemt en je aan het verbond met mij houdt, zul je een kostbaar bezit

voor mij zijn, kostbaarder dan alle andere volken – want de hele aarde behoort mij toe. *6* Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk.'" Breng deze woorden aan de Israëlieten over.'

1 Koningen 12:19-21 *19* Zo brak Israël met het koningshuis van David, en dat is zo gebleven tot op de dag van vandaag. *20* De Israëlieten, die hadden gehoord dat Jerobeam was teruggekeerd, lieten hem vragen om voor de volksvergadering te verschijnen. Daar werd hij uitgeroepen tot koning van heel Israël. Er was niemand meer die het koningshuis van David steunde, behalve de stam Juda.

21 Bij zijn terugkeer in Jeruzalem riep Rechabeam uit de stammen Juda en Benjamin honderdtachtigduizend geoefende krijgslieden op om de strijd aan te binden met de Israëlieten en het koningschap voor hem, de zoon van Salomo, terug te winnen.

Romeinen 9:6a *6a* God heeft zijn belofte niet gebroken,

Romeinen 9:6b *6b* Want niet alle Israëlieten behoren werkelijk tot Israël,

A. 'Israël': natuurlijk en geestelijk

Deuteronomium 17:14–18:22 *Bijbel*

Johannes 4:22 *22* Jullie weten niet wat je vereert, maar wij weten dat wel; de redding komt immers van de Joden.

Romeinen 9:4-5 *4* omwille van hen, de Israëlieten, die God als zijn kinderen heeft aangenomen en aan wie hij zijn nabijheid, de verbonden, de wet, de tempeldienst en de beloften heeft geschonken; *5* omwille van het volk dat van de aartsvaders afstamt en waaruit Christus is voortgekomen. God, die boven alles verheven is, zij geprezen tot in eeuwigheid. Amen.

Romeinen 15:8-9 *8* Ik bedoel dit: Christus is een dienaar van de Joden geworden om hun te tonen dat God trouw is en om de beloften aan de aartsvaders te vervullen, *9* maar hij is ook gekomen om de heidenen in staat te stellen God te loven om zijn barmhartigheid, zoals geschreven staat: 'Daarom zal ik u prijzen onder de heidenen, psalmzingen ter ere van uw naam.'

Exodus 19:3-6 *3* Mozes ging de berg op, naar God. De HEER riep hem vanaf de berg toe: 'Zeg tegen het volk van Jakob, laat de kinderen van Israël weten: *4* "Jullie hebben gezien hoe ik ben opgetreden tegen Egypte, en hoe ik je op adelaarsvleugels gedragen heb en je hier bij mij heb gebracht. *5* Als je mijn woorden ter harte neemt en je aan het verbond met mij houdt, zul je een kostbaar bezit voor mij zijn, kostbaarder dan alle andere volken – want de hele aarde behoort mij toe. *6* Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk.'" Breng deze woorden aan de Israëlieten over.'

Deuteronomium 7:6-8a *6* Want u bent een volk dat aan de HEER, uw God, is gewijd. U bent door hem uitgekozen om, anders dan alle andere volken op aarde, zijn kostbaar bezit te zijn. *7* Het is niet omdat u talrijker was dan de andere volken dat hij u lief kreeg en uitkoos – u was het kleinste van allemaal! *8a* Maar omdat hij u liefhad en zich wilde houden aan wat hij uw voorouders onder ede had beloofd

Deuteronomium 26:18 *18* Vandaag heeft de HEER u verzekerd dat u, zoals hij u heeft beloofd, zijn volk zult zijn, zijn kostbaar bezit. U moet al zijn geboden naleven.

Deuteronomium 28:1-2 *1* Mozes sprak: 'Als u de HEER, uw God, gehoorzaam bent en al zijn geboden, zoals ik ze u vandaag heb voorgelaten, zorgvuldig naleeft, zal hij u hoog boven alle andere volken op aarde verheffen. *2* En omdat u hem gehoorzaamt, zullen u deze zegeningen toevallen

Deuteronomium 27:15–28:68 *zie Bijbel*

Hebreeën 4:2,6 *2* Want aan ons is het goede nieuws verkondigd, net als indertijd aan hen; maar anders dan voor wie het in geloof aannemen, was het verkondigde woord voor hen niet heilzaam.

6 Het staat dus vast dat er wel mensen in kunnen binnengaan. En omdat zij aan wie vroeger het goede nieuws verkondigd is, er vanwege hun ongehoorzaamheid niet zijn binnengegaan,

Hosea 1:9 *9* Toen zei de HEER: 'Noem hem Lo-Ammi, want jullie zijn mijn volk niet meer en ik zal er voor jullie niet meer zijn.'

1 Koningen 19:18 *18* Ik zal in Israël niet meer dan zeventien mensen in leven laten, alleen degenen die niet voor Baäl hebben geknield en hem niet hebben gekust.'

Romeinen 11:4 *4* Maar hoe luidt het antwoord van God aan hem? 'Ik heb zeventien mensen voor mijzelf in leven gelaten; die hebben niet voor Baäl geknield.'

Exodus 20:3 *3* Vereer naast mij geen andere goden.

Jesaja 1:9 *9* Had de HEER van de hemelse machten ons niet een laatste rest gelaten, het zou ons zijn vergaan als Sodom en Gomorra.

Jesaja 10:20-22 *20* Op die dag zullen de overlevenden van Israël niet langer vertrouwen stellen in hem door wie ze werden geslagen. Het deel van Jakobs volk dat ontkomen is, zal weer oprecht vertrouwen op de HEER, de Heilige van Israël. *21* Een rest zal terugkeren naar de sterke God, de rest die van Jakob is overgebleven. *22* Want, Israël, al was je volk zo talrijk als zandkorrels aan de zee, slechts een rest zal terugkeren. Je vernietiging staat vast en de gerechtigheid zal overvloedig zijn.

Joël 3:5 (2:32 NBG) *32* En het zal geschieden, dat ieder die de naam des HEREN aanroept, behouden zal worden, want op de berg Sion en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, zoals de HERE gezegd heeft; en tot de ontcomenen zullen zij behoren, die de HERE zal roepen.

Romeinen 11:5 *5* Want gij hebt mijn zilver en mijn goud weggenomen, mijn kostbare schatten naar uw tempels gebracht, *6* en de kinderen van Juda en van Jeruzalem hebt gij verkocht aan de Ioniërs, om hen ver van hun gebied weg te voeren.

Hosea 2:1-3 *1* Maar eens zullen de kinderen van Israël talrijk zijn als zandkorrels aan de zee, die niet te meten en niet te tellen zijn. En waar tegen hen gezegd is: 'Jullie zijn mijn volk niet meer,' zullen ze weer kinderen van de levende God worden genoemd. *2* Dan zullen de kinderen van Juda en de kinderen van Israël weer bijeenkomen en één leider aanstellen. Op de dag dat God zelf zal zaaien, op de grote dag van Jizreël, zullen ze uit de aarde opschieten. *3* Dan noemen jullie je broeders weer Ammi en je zusters weer Ruchama.

Micha 2:12-13 *12* Ik zal je bijeenbrengen, Jakob, je in je geheel bijeenbrengen. Ik zal verzamelen wat er van Israël over is, ik zal het verzamelen. Ik zal ze samenbrengen als schapen en geiten binnen de omheining, als een kudde in de wei; het zal daar gonzen van de mensen. *13* Hij die een bres slaat gaat voorop, ze breken uit, ze trekken door de poort, ze gaan erdoor naar buiten. Hun koning gaat hun voor, de HEER gaat aan het hoofd.

Johannes 10:16 *16* Maar ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder.

Jesaja 59:20-21 *20* Hij zal als bevrijder naar Sion komen, naar allen uit Jakobs nageslacht die met de misdaad breken – spreekt de HEER.

21 Dit verbond sluit ik met hen – zegt de HEER: mijn geest, die op jou rust, en de woorden die ik je in de mond heb gelegd, zullen uit jouw mond niet wijken, noch uit de mond van je kinderen, noch uit de mond van je kindskinderen, van nu tot in eeuwigheid – zegt de HEER.

Psalm 2 *1* Waartoe leidt het woeden van de volken, het rumoer van de naties? Tot niets.

2 De koningen van de aarde komen in verzet, de wereldmachten spannen samen tegen de HEER en zijn gezalfde:

3 'Wij moeten hun juk afwerpen, ons van hun boeien bevrijden.'

4 Die in de hemel troont licht, de Heer spot met hen.

5 Dan spreekt hij tot hen in woede, en zijn toorn verbijstert hen:

6 'Ikzelf heb mijn koning gezalfd, op de Sion, mijn heilige berg.'

7 Het besluit van de HEER wil ik bekendmaken.

Hij sprak tot mij: 'Jij bent mijn zoon, ik heb je vandaag verwekt.'

8 Vraag het mij en ik geef je de volken in bezit, de einden der aarde in eigendom.

9 Jij kunt ze breken met een ijzeren staf, ze stukslaan als een aarden pot.'

10 Daarom, koningen, wees verstandig, wees gewaarschuwd, leiders van de aarde.

11 Onderwerp u, toon de HEER uw ontzag, breng hem bevend uw hulde.

12 Bewijs eer aan zijn zoon met een kus, anders ontvlamt zijn woede, en uw weg loopt dood, want bij het geringste ontsteekt hij in toorn. Gelukkig wie schuilen bij hem.

Romeinen 9:6 *6* God heeft zijn belofte niet gebroken. Want niet alle Israëlieten behoren werkelijk tot Israël,

Genesis 15:6 *6* Abram vertrouwdde op de HEER en deze rekende hem dit toe als een rechtvaardige daad.

Habakuk 2:4 *4* Wie niet oprecht is kwijnt weg, maar de rechtvaardige zal leven door zijn trouw.

Genesis 5:22 *22* Na de geboorte van Metuselach leefde Henoch nog 300 jaar, in nauwe verbondenheid met God. Hij verwekte zonen en dochters.

Genesis 6:9 *9* Dit is de geschiedenis van Noach en zijn nakomelingen. Noach was een rechtschapen man; hij was in zijn tijd de enige die een voorbeeldig leven leidde, in nauwe verbondenheid met God.

Hebreeën 11:4-20,39-40 *4* Door zijn geloof had het offer dat Abel aan God bracht meer waarde dan dat van Kaïn. Over Abel wordt dan ook lovend gesproken als over een rechtvaardige – God zelf liet zich prijzend uit over zijn gaven –, en door zijn geloof klinkt zijn stem nog steeds, ook al is hij gestorven. *5* Door zijn geloof werd Henoch naar elders overgebracht, om niet te hoeven sterven; hij werd niet meer gevonden, omdat God hem had weggenomen. Hij stond immers al vóór zijn opneming bekend als iemand in wie God vreugde vond. *6* Zonder geloof is het onmogelijk God vreugde te geven; wie hem wil naderen moet immers geloven dat hij bestaat, en wie hem zoekt zal door hem worden beloond. *7* Door zijn geloof bouwde Noach, toen hem te kennen was gegeven wat er zou

gebeuren, nog voordat dit voor iemand zichtbaar was, gehoorzaam een ark om daarmee zijn huisgenoten te redden. Zo veroordeelde hij de wereld en verwierf hij de gerechtigheid die voortkomt uit het geloof.

8 Door zijn geloof ging Abraham, toen hij geroepen werd, gehoorzaam op weg naar een plaats die hij in bezit zou krijgen, en hij ging op weg zonder te weten waarheen. *9* Door zijn geloof trok hij naar het land dat hem beloofd was maar hem nog niet toebehoorde. Samen met Isaak en Jakob, mede-erfgenamen van de belofte, woonde hij daar in tenten *10* omdat hij uitzag naar een stad met fundamenten, door God zelf ontworpen en gebouwd. *11* Door haar geloof ontving ook Sara, hoewel ze onvruchtbaar was gebleven en niet meer in de bloei van haar leven was, de kracht om een kind te verwekken, en wel omdat ze vertrouwde op degene die de belofte had gedaan. *12* Zo bracht één man, wiens kracht al gestorven was, zo veel nakomelingen voort als er sterren aan de hemel staan, ontelbaar als zandkorrels op het strand langs de zee.

13 Zij allen zijn in geloof gestorven; wat hun beloofd was zagen ze geen werkelijkheid worden, ze hebben slechts een glimp ervan begroet, en ze zeiden van zichzelf dat zij op aarde leefden als vreemdelingen en gasten. *14* Door zo te spreken lieten ze blijken op doorreis te zijn naar een vaderland. *15* En daarmee bedoelden ze niet het vaderland waaruit ze weggetrokken waren, anders waren ze daarheen wel teruggekeerd. *16* Nee, ze keken reikhalzend uit naar een beter vaderland: het hemelse. Daarom schaamt God zich er niet voor hun God genoemd te worden en heeft hij voor hen een stad gereedgemaakt.

17 Door zijn geloof kon Abraham, toen hij op de proef werd gesteld, Isaak als offer opdragen. Hij die de beloften had ontvangen, was bereid zijn enige zoon te offeren. *18* Terwijl er tegen hem gezegd was: 'Alleen door Isaak zul je nageslacht krijgen,' *19* zei hij bij zichzelf dat het voor God mogelijk moest zijn iemand uit de dood op te wekken, en daarom kreeg hij hem ook terug, bij wijze van voorafbeelding. *20* Door zijn geloof zegende Isaak Jakob en Esau, en hij dacht daarbij aan wat er in de toekomst zou gebeuren.

39 Al deze mensen, die van oudsher om hun geloof geprezen worden, hebben de belofte niet in vervulling zien gaan *40* omdat God voor ons iets beters had voorzien, en hij hen niet zonder ons de volmaaktheid wilde laten bereiken.

Jozua 2:1,11 *1* Hierna stuurde Jozua, de zoon van Nun, er vanuit Sittim in het geheim twee spionnen op uit. Hij gaf hun de opdracht: 'Verken het hele gebied, maar vooral Jericho.' De mannen vertrokken. Toen ze in Jericho waren gekomen, vonden ze onderdak bij een hoer, Rachab genaamd, bij wie ze wilden overnachten.

11 Toen we dat hoorden, sloeg de angst ons om het hart en werden we wanhopig. De HEER, jullie God, is immers een God die macht heeft in de hemel en op aarde.

Jozua 6:25 *25* Maar de hoer Rachab werd door Jozua gespaard, samen met iedereen die tot haar familie behoorde. Hun nakomelingen wonen tot op de dag van vandaag onder de Israëlieten, want Rachab had de mannen die in opdracht van Jozua Jericho moesten verkennen een schuilplaats gegeven.

Ruth 1:16 *16* Maar Ruth antwoordde: 'Vraag me toch niet langer u te verlaten en terug te gaan, weg van u. Waar u gaat, zal ik gaan, waar u slaapt, zal ik slapen; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God.'

Matteüs 1:5 *5* Salmon verwekte Boaz bij Rachab, Boaz verwekte Obed bij Ruth, Obed verwekte Isaï,

Jesaja 56:3-8 *3* De vreemdeling die zich met de HEER heeft verbonden, laat hij niet zeggen: 'De HEER zondert mij zeker af van zijn volk.' En laat de eunuch niet zeggen: 'Ik ben maar een dorre boom.'

4 Want dit zegt de HEER: De eunuch die mijn sabbat in acht neemt, die keuzes maakt naar mijn wil, die vasthoudt aan mijn

verbond, **5** hem geef ik iets beters dan zonen en dochters: een gedenkteken en een naam in mijn tempel en binnen de muren van mijn stad. Ik geef hem een eeuwige naam, een naam die onvergankelijk is.

6 En de vreemdeling die zich met de HEER heeft verbonden om hem te dienen en zijn naam lief te hebben, om dienaar van de HEER te zijn – ieder die de sabbat in acht neemt en niet ontwijdt, ieder die vasthoudt aan mijn verbond –, **7** hem breng ik naar mijn heilige berg, hem schenk ik vreugde in mijn huis van gebed; zijn offers zijn welkom op mijn altaar. Mijn tempel zal heten ‘Huis van gebed voor alle volken’.

8 Zo spreekt God, de HEER, die bijeenbrengt wie uit Israël verdreven waren: Ik breng er nog meer bijeen dan al bijeengebracht zijn.

Romeinen 9: 6 God heeft zijn belofte niet gebroken. Want niet alle Israëlieten behoren werkelijk tot Israël,

Jesaja 1:2-20 Hoor toe, hemel, geef gehoor, aarde, de HEER heeft gesproken: Ik heb mijn kinderen opgevoed en grootgebracht, maar ze zijn tegen mij in opstand gekomen.

3 Een rund herkent zijn meester, een ezel kent zijn voederbak, maar Israël mist elk inzicht, mijn volk leeft in onwetendheid.

4 Wee dit ontrouwe volk, met schuld beladen, volk van zondaars, verdorven geslacht. Zij hebben de HEER verlaten, de Heilige van Israël versmaad, hem de rug toegekeerd.

5 Ben je niet genoeg geslagen, verzet je je nog altijd? Heel je hoofd doet pijn, heel je hart is ziek.

6 Van voetzool tot kruin, niets is ongeschonden:

een en al wonden en builen en striemen, niet verbonden, niet verzorgd, niet met olie verzacht.

7 Je land is verwoest, je steden zijn verbrand.

Vreemden stropen onder je ogen de akkers af, vreemdelingen maken alles tot een woestenij.

8 Wat rest er nog van Sion?

Het is als een hut in een wijngaard, een schuilkeet in een komkommerveld, een stad in het nauw.

9 Had de HEER van de hemelse machten ons niet een laatste rest gelaten, het zou ons zijn vergaan als Sodom en Gomorra.

10 Hoor de woorden van de HEER, leiders van Sodom, geef gehoor aan het onderricht van onze God, volk van Gomorra.

11 Wat moet ik met al jullie offers? – zegt de HEER.

Ik heb genoeg van die schapen, die vetgemeste kalveren; het bloed van stieren, rammen en bokken wil ik niet meer.

12 En wanneer jullie voor mij verschijnen – wie heeft je gevraagd mijn voorhoven plat te lopen?

13 Houd op met die zinloze offergaven.

Ik heb een afschuw van jullie wierook; jullie feesten, nieuwemaan en sabbat, ik duld ze niet naast al dat wangedrag.

14 Van jullie nieuwemaan, van al jullie feesten heb ik een afkeer, ze hinderen mij, ik kan ze niet langer verdragen.

15 Wanneer jullie je handen opheffen, wend ik mijn ogen af, ook als je aanhoudend bidt, luister ik niet.

Aan jullie handen kleeft bloed!

16 Was je, reinig je, maak een eind aan je misdaden, ik kan ze niet meer zien. Vermijd alle kwaad

17 en leer goed te doen. Zoek het recht, houd tirannen in toom, bied wezen bescherming, sta weduwen bij.

18 De HEER zegt: Laten we zien wie er in zijn recht staat.

Al zijn je zonden rood als scharlakenen, ze worden wit als sneeuw, al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol.

19 Als je weer naar mij wilt luisteren, zal het beste van het land je ten deel vallen.

20 Als je koppig bent en niet wilt luisteren, zul je vallen door het zwaard. De HEER heeft gesproken.

Hosea 1:2-9 **2** Zo begon de HEER te spreken tegen Hosea.

De HEER zei tegen hem: ‘Trouw een overspelige vrouw en verwek kinderen bij haar, want het land maakt zich schuldig aan overspel door zich van de HEER af te keren.’ **3** Daarop trouwde Hosea met Gomer, de dochter van Diblaïm. Zij werd zwanger en baarde hem een zoon, **4** en de HEER zei tegen Hosea: ‘Noem hem Jizreël, want binnenkort zal ik het koningshuis van Jehu ter verantwoording roepen voor de moorden bij Jizreël en een einde maken aan het koningschap in Israël. **5** Op die dag zal ik Israëls wapentuig breken in de vallei van Jizreël.’ **6** Gomer werd opnieuw zwanger en baarde een dochter. Toen zei de HEER tegen Hosea: ‘Noem haar Lo-Ruchama, want ik zal me niet nog eens over het volk van Israël ontfermen – alsof ik hun steeds zou moeten vergeven. **7** Maar over het volk van Juda zal ik me wel ontfermen; ik, de HEER, hun God, zal hen bevrijden door mijn macht, niet door het geweld van boog en zwaard of door paarden en ruiters.’ **8** Toen Gomer Lo-Ruchama niet langer de borst gaf, werd ze weer zwanger en baarde een zoon.

9 Toen zei de HEER: ‘Noem hem Lo-Ammi, want jullie zijn mijn volk niet meer en ik zal er voor jullie niet meer zijn.’

Jesaja 65:1-7,11-17 **1** Al vragen zij niet naar mij, toch laat ik me raadplegen, en al zoeken ze mij niet, toch laat ik me vinden. Al roept dit volk mijn naam niet aan,

2 Heel de dag sta ik met uitgestoken handen tegenover een opstandig volk, dat op de verkeerde weg is en zijn eigen ingevingen volgt.

3 Een volk dat mij openlijk tergt, telkens opnieuw: ze ontsteken offers in tuinen en branden wierook op branders van aardewerk, **4** ze zitten in graven en slapen op geheime plaatsen, ze eten vlees van zwijnen, hun vaatwerk is gevuld met onrein vleesnat.

5 Ze zeggen: ‘Blijf waar u bent, kom niet dichterbij, want wij zijn te heilig voor u.’ Ze prikkelen mij als rook in mijn neus, ze zijn als een vuur dat de hele dag brandt.

6 Hier voor mij ligt wat er geschreven staat; ik zal niet rusten tot ik alles heb vergolden. Ik zal jullie je wandaden terugbetalen **7** en die van je voorouders erbij – zegt de HEER; ook zij hebben wierook gebrand op de bergen en mij gehoond op de heuvels. Ik heb hun loon van tevoren bepaald, ze krijgen het allemaal terug.

11 Maar jullie die de HEER hebben verlaten en mijn heilige berg veronachtzaamd, die voor de god van het geluk de tafel dekten en voor de god van het fortuin de kruiken vulden, **12** jullie zal ik voor het zwaard bestemmen, ieder van jullie zal knielen voor de slacht. Want ik heb geroepen, maar jullie antwoordden niet, ik heb gesproken, maar jullie luisterden niet; jullie deden wat slecht is in mijn ogen, en jullie verkozen wat ik niet wil.

13 Daarom – dit zegt God, de HEER: Mijn dienaren zullen eten, maar jullie zullen honger lijden; mijn dienaren zullen drinken, maar jullie zullen dorst lijden; mijn dienaren zullen zich verheugen, maar jullie zullen te schande staan; **14** mijn dienaren zullen juichen van vreugde, maar jullie schreeuwen het vertwijfeld uit en weeklagen, vanwege een gebroken geest.

15 De naam die jullie nalaten wordt door mijn uitverkorenen gebruikt wanneer zij iemand vervloeken: ‘Zo zal God, de HEER, je doden!’

Maar mijn dienaren geef ik een andere naam, **16** die in dit land zal dienen als zegenspreuk en eedformule: ‘Bij de waarachtige God’. Dan zal alle ellende van vroeger vergeten zijn, verborgen voor mijn ogen

17 Zie, ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Wat er vroeger was raakt in vergetelheid, het komt niemand ooit nog voor de geest.

Romeinen 10:16-21 **16** Toch hebben slechts weinigen aan het evangelie gehoor gegeven, want Jesaja vraagt: ‘Heer, heeft iemand geloofd wat wij hebben gezegd?’ **17** Dus door te luisteren komt men tot geloof, en wat men hoort is de verkondiging van Christus.

18 Maar dan is mijn vraag: hebben ze de boodschap soms niet gehoord? Natuurlijk wel, want er staat: 'Hun roep klinkt over heel de aarde, hun woorden tot de uiteinden van de wereld.' 19 Maar dan vraag ik weer: heeft Israël de boodschap niet begrepen? Welnu, Mozes zegt al: 'Ik zal jullie afgunstig maken op een volk dat geen volk is, ik daag jullie uit met een volk zonder verstand.' 20 En bij Jesaja staat zelfs: 'Ik heb me laten vinden door wie mij niet zochten, ik heb me bekendgemaakt aan wie niet naar mij hebben gevraagd.' 21 Maar bij Jesaja staat over Israël: 'Heel de dag heb ik mijn handen uitgestrekt naar mijn ongehoorzaam en opstandig volk.'

Matteüs 8:11-12 11 Ik zeg jullie dat velen uit het oosten en uit het westen zullen komen en met Abraham, Isaak en Jakob zullen aanliggen in het koninkrijk van de hemel, 12 maar de erfgenamen van het koninkrijk zullen worden verbannen naar de uiterste duisternis; daar zullen zij jammeren en knarsetanden.'

Matteüs 21:42-44 42 Daarop zei Jezus tegen hen: 'Hebt u dit nooit in de Schriften gelezen: "De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden. Dankzij de Heer is dit gebeurd, wonderbaarlijk is het om te zien."

43 Daarom zeg ik u: het koninkrijk van God zal u worden ontnomen, en gegeven worden aan een volk dat het wel vrucht laat dragen. 44 Wie over die steen struikelt zal gebroken worden, en iedereen op wie die steen valt zal worden verpletterd.

Matteüs 21:33-41 33 Luister naar een andere gelijkenis. Er was eens een landheer die een wijngaard aanlegde en hem omheinde. Hij groef er een kuil voor de wijnpers en bouwde een uitkijktoren. Toen verpachtte hij hem aan wijnbouwers en ging op reis. 34 Tegen de tijd van de druivenoogst stuurde hij zijn knechten naar de wijnbouwers om zijn vruchten in ontvangst te nemen. 35 Maar de wijnbouwers grepen de knechten, ze mishandelden er een, doodden een ander en stenigden een derde. 36 Daarna stuurde de landheer andere knechten, een grotere groep dan eerst, maar met hen deden ze hetzelfde. 37 Ten slotte stuurde hij zijn zoon naar hen toe, met de gedachte: Voor mijn zoon zullen ze wel ontzag hebben. 38 Toen de wijnbouwers de zoon zagen, zeiden ze onder elkaar: "Dat is de erfgenaam! Kom op, laten we hem doden en zo zijn erfenis opstrijken," 39 en ze grepen hem vast, gooiden hem de wijngaard uit en doodden hem. 40 Wanneer nu de eigenaar van de wijngaard komt, wat moet hij dan met die wijnbouwers doen?' 41 Ze antwoordden: 'De onmens! Laat hij ze op een mensonwaardige manier ombrengen en de wijngaard verpachten aan andere wijnbouwers, die de vruchten wel aan hem afdragen wanneer het daar de tijd voor is.'

Matteüs 25:31-46 31 Wanneer de Mensenzoon komt, omstraald door luister en in gezelschap van alle engelen, zal hij plaatsnemen op zijn glorievolle troon. 32 Dan zullen alle volken voor hem worden samengebracht en zal hij de mensen van elkaar scheiden zoals een herder de schapen van de bokken scheidt; 33 de schapen zal hij rechts van zich plaatsen, de bokken links. 34 Dan zal de koning tegen de groep rechts van zich zeggen: "Jullie zijn door mijn Vader gezegend, kom en neem deel aan het koninkrijk dat al sinds de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is. 35 Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, 36 ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe." 37 Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden: "Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en u te drinken gegeven? 38 Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen, u naakt gezien en gekleed? 39 Wanneer hebben wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar u toe gekomen?" 40 En de koning zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van

mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan."

41 Daarop zal hij ook de groep aan zijn linkerzijde toespreken: "Jullie zijn vervloekt, verdwijn uit mijn ogen naar het eeuwige vuur dat bestemd is voor de duivel en zijn engelen. 42 Want ik had honger en jullie gaven mij niet te eten, ik had dorst en jullie gaven me niet te drinken. 43 Ik was een vreemdeling en jullie namen mij niet op, ik was naakt en jullie kleedden mij niet. Ik was ziek en zat in de gevangenis en jullie bezochten mij niet." 44 Dan zullen ook zij antwoorden: "Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien of dorstig, als vreemdeling of naakt, ziek of in de gevangenis, en hebben wij niet voor u gezorgd?" 45 En hij zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie voor een van deze onaanzienlijken niet gedaan hebben, hebben jullie ook voor mij niet gedaan." 46 Hun staat een eeuwige bestraffing te wachten, de rechtvaardigen daarentegen het eeuwige leven.'

Romeinen 2:28-29 28 Jood is men niet door zijn uiterlijk, en de besnijdenis is geen lichamelijke besnijdenis. 29 Jood is men door zijn innerlijk, en de besnijdenis is een innerlijke besnijdenis. Het is het werk van de Geest, niet een voorschrift uit de wet, dus wie innerlijk een Jood is, ontvangt geen lof van mensen maar van God.

1 Korintiërs 12:12-13 12 Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus. 13 Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu Joden of Grieken zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn.

Galaten 6:14-16 14 Maar ik – ik wil me op niets anders laten voorstaan dan het kruis van Jezus Christus, onze Heer, waardoor de wereld voor mij is gekruisigd en ik voor de wereld. 15 Het is volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is, belangrijk is dat men een nieuwe schepping is. 16 Laat er vrede en barmhartigheid zijn voor allen die bij deze maatstaf blijven, en voor het Israël van God.

Hebreeën 12:22-24 22 Nee, u staat voor de Sionsberg, voor de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem, en voor duizenden engelen die in vreugde bijeen zijn, 23 voor de gemeenschap van eerstgeborenen, die in de hemel ingeschreven zijn, voor God, de rechter van allen, en voor de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid gekomen zijn, 24 voor de bemiddelaar van een nieuw verbond, Jezus, en voor het gesprenelde bloed dat krachtiger spreekt dan dat van Abel.

Jakobus 1:1 1 Van Jakobus, dienaar van God en van de Heer Jezus Christus. Aan de twaalf stammen in de diaspora. Ik groet u.

1 Petrus 2:9-10 9 Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht. 10 Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt zijn ontferming u geschonken.

Psalm 22:23 NBG 23 Ik zal uw naam aan mijn broeders verkondigen, in het midden der gemeente zal ik U lofzingen

Psalm 107:32 NBG 32 dat zij Hem verhogen in de gemeente des volks, en Hem loven in de raad der oudsten.

2 Kronieken 29:28 NBG 2 Kronieken 29:28, NBG. 28 De gehele gemeente boog zich neer, men zong het lied en blies op de trompetten – dit alles, totdat het brandoffer voleindigd was.

Matteüs 16:18 NBG 18 En Ik zeg u, dat gij Petrus zijt, en op deze petra zal Ik mijn gemeente bouwen en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen.

Romeinen 8:29-30,33 29 Wie hij al van tevoren heeft uitgekozen, heeft hij er ook van tevoren toe bestemd om het evenbeeld te worden van zijn Zoon, die de eerstgeborene moest zijn van talloze broeders en zusters. 30 Wie hij hiertoe heeft bestemd, heeft hij ook geroepen;

en wie hij heeft geroepen, heeft hij ook vrijgesproken; en wie hij heeft vrijgesproken, heeft hij nu al laten delen in zijn luister.

33 Wie zal Gods uitverkorenen aanklagen? God zelf spreekt hen vrij.

Romeinen 9:6-18 **6** God heeft zijn belofte niet gebroken. Want niet alle Israëlieten behoren werkelijk tot Israël, **7** niet alle nakomelingen van Abraham zijn ook werkelijk zijn kinderen. Er staat immers geschreven: 'Alleen de nakomelingen van Isaak zullen gelden als jouw nageslacht.' **8** Dat wil zeggen: ze zijn niet door hun natuurlijke afstamming kinderen van God, maar gelden als nageslacht van Abraham op grond van Gods belofte. **9** Als iets een belofte is dan zijn het deze woorden: 'Over een jaar kom ik terug en dan heeft Sara een zoon.' **10** Sterker nog, Rebekka was van onze vader Isaak zwanger van een tweeling, **11-12** en al voor ze geboren waren en nog niets goeds of slechts hadden gedaan, werd haar gezegd: 'De oudste zal de jongste dienen.' Gods besluit blijft namelijk van kracht: God kiest een mens niet uit op grond van zijn daden, maar omdat hij hem roept. **12 13** Zo staat er ook geschreven: 'Jakob heb ik liefgehad, Esau heb ik gehaat.'

14 Moeten we dan zeggen dat God onrechtvaardig is? Natuurlijk niet. **15** Hij zegt immers tegen Mozes: 'Ik ben barmhartig voor wie ik barmhartig wil zijn, ik schenk genade aan wie ik genade wil schenken.' **16** Alles hangt dus af van God en zijn barmhartigheid, niet van de wil of de inspanning van de mens. **17** Zo zegt hij volgens de Schrift tegen de farao: 'Ik heb u alleen maar aangesteld om u mijn macht te tonen en om iedereen op aarde te laten weten wie ik ben.'

18 Dus God is barmhartig voor wie hij wil en maakt halsstarrig wie hij wil.

Romeinen 11:1-5,28-29 **1** Dan is nu mijn vraag: heeft God zijn volk soms verstoten? Beslist niet. Ik ben immers zelf een Israëliet, een nakomeling van Abraham, afkomstig uit de stam Benjamin. **2** God heeft zijn volk, dat hij al van tevoren uitgekozen heeft, niet verstoten. Of weet u niet wat de Schrift over Elia zegt, hoe hij Israël bij God aanklaagt? **3** 'Heer, uw profeten hebben ze gedood, uw altaren verwoest. Ik ben als enige overgebleven, en nu hebben ze het ook op mijn leven voorzien.' **4** Maar hoe luidt het antwoord van God aan hem? 'Ik heb zevenduizend mensen voor mijzelf in leven gelaten; die hebben niet voor Baäl geknield.' **5** Zo is ook nu een klein deel over dat God uit genade uitgekozen heeft.

28 Ze zijn Gods vijanden geworden opdat het evangelie aan u kon worden verkondigd, maar God blijft hen liefhebben omdat hij de aartsvaders heeft uitgekozen. **29** De genade die God schenkt neemt hij nooit terug, wanneer hij iemand roept maakt hij dat niet ongedaan.

Efeziërs 1:4 **4** In Christus immers heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor hem heilig en zuiver te zijn,

2 Tessalonicenzen 2:13-14 **13** Maar voor u, broeders en zusters, geliefden van de Heer, moeten wij God altijd danken. Hij heeft u als eersten uitgekozen om te worden gered door de Geest die heilig maakt en door het geloof in de waarheid. **14** Hij heeft u daartoe geroepen door het evangelie dat wij u verkondigd hebben en waardoor u zult delen in de luister van onze Heer Jezus Christus.

2 Timoteüs 1:9-10 **9** Hij heeft ons gered en ons geroepen tot een heilige taak, niet op grond van onze daden, maar omdat hij daartoe uit genade besloten had. Deze genade was ons al vóór alle tijden gegeven in Christus Jezus, **10** maar nu is ze bekend geworden doordat onze redder Christus Jezus is verschenen, die de dood heeft vernietigd en onvergankelijk leven heeft doen oplichten door het evangelie.

Romeinen 10:18-21 **18** Maar dan is mijn vraag: hebben ze de boodschap soms niet gehoord? Natuurlijk wel, want er staat: 'Hun roep klinkt over heel de aarde, hun woorden tot de uiteinden van de wereld.'

19 Maar dan vraag ik weer: heeft Israël de boodschap niet begrepen? Welnu, Mozes zegt al: 'Ik zal jullie afgunstig maken op een volk dat geen volk is, ik daag jullie uit met een volk zonder verstand.' **20** En bij Jesaja staat zelfs: 'Ik heb me laten vinden door wie mij niet zochten, ik heb me bekendgemaakt aan wie niet naar mij hebben gevraagd.' **21** Maar bij Jesaja staat over Israël: 'Heel de dag heb ik mijn handen uitgestrekt naar mijn ongehoorzaam en opstandig volk.'

Galaten 3:8 **8** Nu heeft de Schrift voorzien dat God ook andere volken door geloof zou aannemen en daarom aan Abraham verkondigd: 'In jou zullen alle volken gezegend worden.'

Hebreeën 4:1-3 **1** Aangezien de belofte om binnen te gaan in Gods rust nog steeds van kracht is, moeten we ervoor waken dat iemand van u ook maar de schijn wekt deze gelegenheid aan zich voorbij te laten gaan. **2** Want aan ons is het goede nieuws verkondigd, net als indertijd aan hen; maar anders dan voor wie het in geloof aannemen, was het verkondigde woord voor hen niet heilzaam. **3** Omdat wij echter geloven, gaan we binnen in de rust waarvan eerder sprake was: 'In mijn toorn heb ik gezworen: "Nooit zullen ze binnegaan in mijn rust," – en dat terwijl zijn werk toch al met de grondvesting van de wereld voltooid werd!'

Handelingen 13:44-49 **44** De volgende sabbat kwam bijna de hele stad bijeen om naar het woord van de Heer te luisteren. **45** Bij het zien van de mensenmenigte werden de Joodse leiders jaloers en begonnen ze de woorden van Paulus op godslasterlijke wijze verdacht te maken. **46** Maar Paulus en Barnabas zeiden onomwonden: 'De boodschap van God moest het eerst onder u worden bekendgemaakt, maar aangezien u die afwijst en uzelf het eeuwige leven niet waardig acht, zullen we ons tot de heidenen wenden. **47** Want de Heer heeft ons het volgende opgedragen: "Ik heb je bestemd tot een licht voor alle volken om redding te brengen, tot aan de uiteinden van de aarde.''

48 Toen de heidenen dit hoorden, verheugden ze zich en spraken ze vol lof over het woord van de Heer, en allen die voor het eeuwige leven bestemd waren aanvaardden het geloof. **49** Het woord van de Heer verspreidde zich over de hele streek.

Romeinen 10:12-13 **12** En er is geen onderscheid tussen Joden en andere volken, want ze hebben allen dezelfde Heer. Hij geeft zijn rijke gaven aan allen die hem aanroepen, **13** want er staat: 'Teder die de naam van de Heer aanroept, zal worden gered.'

Galaten 3:26-29 **26** want door het geloof en in Christus Jezus bent u allen kinderen van God. **27** U allen die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed. **28** Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus. **29** En omdat u Christus toebehoort, bent u nakomelingen van Abraham, erfgenamen volgens de belofte.

Efeziërs 2:14-18 **14** Want hij is onze vrede, hij die met zijn dood de twee werelden één heeft gemaakt, de muur van vijandschap ertussen heeft afgebroken **15** en de wet met zijn geboden en voorschriften buiten werking heeft gesteld, om uit die twee in zichzelf één nieuwe mens te scheppen. Zo bracht hij vrede **16** en verzoende hij door het kruis beide in één lichaam met God, door in zijn lichaam de vijandschap te doden. **17** Vrede kwam hij verkondigen aan u die ver weg was en vrede aan hen die dichtbij waren: **18** dankzij hem hebben wij allen door één Geest toegang tot de Vader.

Efeziërs 3:2-6 **2** U moet toch wel gehoord hebben dat God mij de taak heeft toevertrouwd om de genade door te geven die mij met het oog op u geschonken is. **3** Mij is in een openbaring het mysterie onthuld waarover ik hiervoor in het kort heb geschreven. **4** Aan de hand daarvan kunt u zich, wanneer u dat leest, een beeld vormen van mijn inzicht in dit mysterie van Christus. **5** Het is onder vorige generaties niet aan de mensen onthuld, maar nu door de Geest geopenbaard aan zijn heilige apostelen en profeten: **6** de heidenen delen door

Christus Jezus ook in de erfenis, maken deel uit van hetzelfde lichaam en hebben ook deel aan de belofte, op grond van het evangelie.

Kolossenzen 3:11-12 *11* Dan is er geen sprake meer van Grieken of Joden, besnedenen of onbesnedenen, barbaren, Skythen, slaven of vrijen, maar dan is Christus alles in allen.

12 Omdat God u heeft uitgekozen, omdat u zijn heiligen bent en hij u liefheeft, moet u zich kleden in innig medeleven, in goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld.

Lucas 10:16 *16* Wie naar jullie luistert, luistert naar mij, en wie jullie afwijst, wijst mij af. En wie mij afwijst, wijst hem af die mij gezonden heeft.'

Johannes 3:18,36 *18* Over wie in hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken, maar wie niet in hem gelooft is al veroordeeld, omdat hij niet wilde geloven in de naam van Gods enige Zoon.

36 Wie in de Zoon gelooft heeft eeuwig leven, wie de Zoon niet wil gehoorzamen zal dat leven niet kennen; integendeel, Gods toorn blijft op hem rusten.'

Johannes 5:23 *23* Dan zal iedereen de Zoon eer betuigen zoals men de Vader eert. Wie de Zoon niet eert, eert ook de Vader niet die hem gezonden heeft.

1 Johannes 2:23 *23* Ieder die de Zoon niet erkent, heeft ook de Vader niet. Wie de Zoon erkent, heeft ook de Vader.

Romeinen 9:6 *6* God heeft zijn belofte niet gebroken. Want niet alle Israëlieten behoren werkelijk tot Israël,

Romeinen 10:16-21 *16* Toch hebben slechts weinigen aan het evangelie gehoor gegeven, want Jesaja vraagt: 'Heer, heeft iemand geloofd wat wij hebben gezegd?' *17* Dus door te luisteren komt men tot geloof, en wat men hoort is de verkondiging van Christus.

17 Dus door te luisteren komt men tot geloof, en wat men hoort is de boodschap soms niet gehoord? Natuurlijk wel, want er staat: 'Hun roep klinkt over heel de aarde, hun woorden tot de uiteinden van de wereld.' *19* Maar dan vraag ik weer: heeft Israël de boodschap niet begrepen? Welnu, Mozes zegt al: 'Ik zal jullie afgunstig maken op een volk dat geen volk is, ik daag jullie uit met een volk zonder verstand.' *20* En bij Jesaja staat zelfs: 'Ik heb me laten vinden door wie mij niet zochten, ik heb me bekendgemaakt aan wie niet naar mij hebben gevraagd.' *21* Maar bij Jesaja staat over Israël: 'Heel de dag heb ik mijn handen uitgestrekt naar mijn ongehoorzaam en opstandig volk.'

B. 'Israël' in de oudtestamentische openbaring

Genesis 1–11 *Bijbel*

Hebreeën 1:1-2 *1* Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten, *2* maar nu de tijd ten einde loopt heeft hij tot ons gesproken door zijn Zoon, die hij heeft aangewezen als enig erfgenaam en door wie hij de wereld heeft geschapen.

Matteüs 5:17 *17* Denk niet dat ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen.

Lucas 24:25-27,44-45 *25* Toen zei hij tegen hen: 'Hebt u dan zo weinig verstand en bent u zo traag van begrip dat u niet gelooft in alles wat de profeten gezegd hebben?' *26* Moest de messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' *27* Daarna verklaarde hij hun wat er in al de Schriften over hem geschreven stond, en hij begon bij Mozes en de Profeten.

44 Hij zei tegen hen: 'Toen ik nog bij jullie was, heb ik tegen jullie gezegd dat alles wat in de Wet van Mozes, bij de Profeten en in de Psalmen over mij geschreven staat in vervulling moest gaan.'

Romeinen 11:1-10 *1* Dan is nu mijn vraag: heeft God zijn volk soms verstoten? Beslist niet. Ik ben immers zelf een Israëliet, een nakomeling van Abraham, afkomstig uit de stam Benjamin. *2* God heeft zijn volk, dat hij al van tevoren uitgekozen heeft, niet verstoten. Of weet u niet wat de Schrift over Elia zegt, hoe hij Israël bij God aanklaagt? *3* 'Heer, uw profeten hebben ze gedood, uw altaren verwoest. Ik ben als enige overgebleven, en nu hebben ze het ook op mijn leven voorzien.' *4* Maar hoe luidt het antwoord van God aan hem? 'Ik heb zeventuizend mensen voor mijzelf in leven gelaten; die hebben niet voor Baäl geknield.' *5* Zo is ook nu een klein deel over dat God uit genade uitgekozen heeft. *6* Maar wanneer ze uit genade zijn uitgekozen, dan is dat niet omdat ze de wet naleven, want in dat geval zou de genade geen genade meer zijn.

7 Wat betekent dit alles? Wat Israël heeft nagestreefd, heeft het niet bereikt; alleen zij die zijn uitgekozen hebben het bereikt. De overigen werden onbuigzaam, *8* zoals ook geschreven staat: 'God heeft hun geest verdoofd, hun ogen blind gemaakt en hun oren doof, tot op de dag van vandaag.' *9* En David zegt: 'Laat hun tafel een valstrik worden, een strik, een valkuil en een straf.' *10* Laat het licht uit hun ogen verdwijnen, krom hun rug voorgoed.'

2 Korintiërs 6:16 *16* Wat heeft de tempel van God met afgoden te maken? Wijzelf zijn de tempel van de levende God, zoals God heeft gezegd: 'Ik zal bij hen wonen en in hun midden verkeren, ik zal hun God zijn en zij mijn volk.'

Galaten 6:14-16 *14* Maar ik – ik wil me op niets anders laten voorstaan dan het kruis van Jezus Christus, onze Heer, waardoor de wereld voor mij is gekruisigd en ik voor de wereld. *15* Het is volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is, belangrijk is dat men een nieuwe schepping is. *16* Laat er vrede en barmhartigheid zijn voor allen die bij deze maatstaf blijven, en voor het Israël van God.

Jakobus 1:1 *1* Van Jakobus, dienaar van God en van de Heer Jezus Christus. Aan de twaalf stammen in de diaspora. Ik groet u.

1 Petrus 1:1 *1* Van Petrus, apostel van Jezus Christus. Aan de uitverkorenen die als vreemdelingen verspreid in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bitynië verblijven,

1 Petrus 2:9-10 *9* Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht. *10* Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt zijn ontferming u geschonken.

45 Daarop maakte hij hun verstand ontvankelijk voor het begrijpen van de Schriften.

2 Korintiërs 3:14 *14* Hun denken verstarde, en dezelfde sluier ligt tot op de dag van vandaag over het oude verbond wanneer het voorgelezen wordt. Hij wordt alleen in Christus weggenomen.

Genesis 3:15 *15* Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.'

Genesis 12:3 *3* Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou bespot, zal ik vervloeken.

Alle volken op aarde zullen wensen gezegend te worden als jij.

Romeinen 8:16-17 *16* De Geest zelf verzekert onze geest dat wij Gods kinderen zijn. *17* En nu we zijn kinderen zijn, zijn we ook zijn erfgenamen, erfgenamen van God. Samen met Christus zijn wij erfgenamen: wij moeten delen in zijn lijden om met hem te kunnen delen in Gods luister.

Efeziërs 2:11-22 **11** Bedenk daarom dat u – u die eigenlijk door uw afkomst heidenen bent en onbesnedenen genoemd wordt door hen die door mensenhanden besneden zijn – **12** bedenk dat u destijds niet verbonden was met Christus, geen deel had aan het burgerschap van Israël en niet betrokken was bij de verbondssluitingen en de beloften die daarbij hoorden. U leefde in een wereld zonder hoop en zonder God. **13** Maar nu bent u, die eens ver weg was, in Christus Jezus dichtbij gekomen, door zijn bloed. **14** Want hij is onze vrede, hij die met zijn dood de twee werelden één heeft gemaakt, de muur van vijandschap ertussen heeft afgebroken **15** en de wet met zijn geboden en voorschriften buiten werking heeft gesteld, om uit die twee in zichzelf één nieuwe mens te scheppen. Zo bracht hij vrede **16** en verzoende hij door het kruis beide in één lichaam met God, door in zijn lichaam de vijandschap te doden. **17** Vrede kwam hij verkondigen aan u die ver weg was en vrede aan hen die dichtbij waren: **18** dankzij hem hebben wij allen door één Geest toegang tot de Vader.

19 Zo bent u dus geen vreemdelingen of gasten meer, maar burgers, net als de heiligen, en huisgenoten van God, **20** gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, met Christus Jezus zelf als de hoeksteen. **21** Vanuit hem groeit het hele gebouw, steen voor steen, uit tot een tempel die gewijd is aan hem, de Heer, **22** in wie ook u samen opgebouwd wordt tot een plaats waar God woont door zijn Geest.

Efeziërs 3:3-6 **3** Mij is in een openbaring het mysterie onthuld waarover ik hiervoor in het kort heb geschreven. **4** Aan de hand daarvan kunt u zich, wanneer u dat leest, een beeld vormen van mijn inzicht in dit mysterie van Christus. **5** Het is onder vorige generaties niet aan de mensen onthuld, maar nu door de Geest geopenbaard aan zijn heilige apostelen en profeten: **6** de heidenen delen door Christus Jezus ook in de erfenis, maken deel uit van hetzelfde lichaam en hebben ook deel aan de belofte, op grond van het evangelie.

Kolossenzen 2:16-17 **16** Laat niemand u iets voorschrijven op het gebied van eten en drinken of het vieren van feestdagen, nieuwemaan en sabbat. **17** Dit alles is slechts een schaduw van wat komt – de werkelijkheid is Christus.

2 Korintiërs 3:15-16 **15** Tot op de dag van vandaag ligt er een sluier over hun hart, telkens als de wet van Mozes wordt voorgelezen. **16** Maar telkens als iemand zich tot de Heer wendt, wordt de sluier weggenomen.

1 Petrus 1:9-12 **9** omdat u het einddoel van uw geloof bereikt: uw redding. **10** Wat die redding inhoudt, trachtten de profeten te achterhalen toen ze profeteerden over de genade die u ten deel zou vallen. **11** Zij probeerden vast te stellen op welke tijd en op welke omstandigheden Christus' Geest, die in hen werkzaam was, doelde toen deze hun zei dat Christus zou lijden en daarna in Gods luister zou delen. **12** Er werd hun geopenbaard dat deze boodschap niet voor henzelf bestemd was maar voor u, en nu is deze boodschap u verkondigd door hen die u het evangelie hebben gebracht, gedreven door de heilige Geest die vanuit de hemel werd gezonden. Het zijn geheimen waarin zelfs engelen graag zouden doordringen.

Zacharia 8:20-23 **20** Dit zegt de HEER van de hemelse machten: Er zullen opnieuw mensen komen uit allerlei landen en steden. **21** De inwoners van de ene stad zullen naar de volgende stad gaan en zeggen: "Ga met ons mee. Wij zijn op weg om eer te bewijzen aan de HEER van de hemelse machten en zijn gunst af te smeken."

22 Grote en machtige volken zullen naar Jeruzalem komen om daar de HEER van de hemelse machten te vereren en zijn gunst af te smeken. **23** En dit zegt de HEER van de hemelse machten: Als die tijd is gekomen, zullen tien mannen uit volken met verschillende talen een Joodse man bij de slip van zijn mantel grijpen met de

woorden: "Wij willen ons bij u aansluiten, want we hebben gehoord dat God bij u is."

Kolossenzen 2:17 **17** Dit alles is slechts een schaduw van wat komt – de werkelijkheid is Christus.

Hebreeënen 8:5 **5** Zij verrichten hun dienst in wat de afspiegeling en de voorafschaduw is van het hemelse heiligdom, zoals dat aan Mozes geopenbaard werd toen hij begon met het oprichten van de tabernakel: 'Let erop,' staat er immers, 'dat je alles vervaardigt volgens het ontwerp dat je op de berg getoond is.'

Hebreeënen 9:7-10,23-24 **7** maar in de tweede tent gaat alleen de hogepriester binnen, slechts eenmaal per jaar en nooit zonder het bloed dat hij offert voor zichzelf en voor de zonden die het volk uit onwetendheid heeft begaan. **8** Hiermee maakt de heilige Geest duidelijk dat de weg naar het hemelse heiligdom niet zichtbaar is zolang de eerste tent nog dienstdoet. **9** Dit alles is een zinnebeeld voor de huidige tijd: er worden daar gaven en offers gebracht die het geweten van degenen die ze opdragen niet tot volmaakte zuiverheid kunnen brengen; **10** het gaat alleen om voedsel, drank en rituele wassingen, om bepalingen over uiterlijkheden die slechts gelden tot aan de nieuwe orde.

23 Als het dus noodzakelijk is dat de afbeeldingen van wat zich in de hemel bevindt op die manier gereinigd worden, dan moet wat in de hemel zelf is met veel betere offergaven worden gereinigd. **24** Christus is immers niet binnengegaan in een heiligdom dat door mensenhanden is gemaakt, in de voorafbeelding van het hemelse heiligdom, maar in de hemel zelf, waar hij nu bij God voor ons pleit.

Hebreeënen 10:1-4 **1** Omdat de wet slechts een voorafschaduw toont van al het goede dat nog komen moet en daarvan niet de gestalte zelf laat zien, heeft hij ook niet de kracht om degenen die jaar in jaar uit met steeds dezelfde offers aan de dienst deelnemen ooit tot volmaaktheid te brengen. **2** Anders zouden die offers allang niet meer gebracht worden; degenen die aan de dienst deelnemen, zouden immers als ze eenmaal gereinigd zijn geen enkel zondebesef meer hebben. **3** Het tegendeel is echter waar: elk jaar worden met dezelfde offers de zonden weer in herinnering geroepen – **4** bloed van stieren en bokken kan mensen onmogelijk van hun zonden bevrijden.

Marcus 1:1-3 **1** Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God.

2 Het staat geschreven bij de profeet Jesaja: 'Let op, ik zend mijn bode voor je uit, hij zal een weg voor je banen.'

3 Luid klinkt een stem in de woestijn: "Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden!"

Jesaja 40:3 **3** Hoor, een stem roept: 'Baan voor de HEER een weg door de woestijn, effen in de wildernis een pad voor onze God.'

Joël 3:1,20 NBG **1** Want zie, in die dagen en te dien tijde, wanneer Ik een keer zal brengen in het lot van Juda en van Jeruzalem, **20** Maar Juda zal blijven tot in eeuwigheid, en Jeruzalem van geslacht tot geslacht.

Matteüs 8:11-12 **11** Ik zeg jullie dat velen uit het oosten en uit het westen zullen komen en met Abraham, Isaak en Jakob zullen aanliggen in het koninkrijk van de hemel, **12** maar de erfgenamen van het koninkrijk zullen worden verbannen naar de uiterste duisternis; daar zullen zij jammeren en knarsetanden.'

Matteüs 13:36-43 **36** Daarop stuurde hij de mensen weg en ging naar huis. Zijn leerlingen kwamen bij hem en vroegen: 'Wilt u ons de gelijkenis van het onkruid op de akker uitleggen?' **37** Hij antwoordde hun: 'Hij die het goede zaad zaait is de Mensenzoon, **38** de akker is de wereld, het goede zaad dat zijn de kinderen van het koninkrijk; het onkruid dat zijn de kinderen van het kwaad, **39** de vijand die het zaait is de duivel, de oogst staat voor de voltooiing van deze wereld en de maaiers zijn de engelen. **40** Zoals het onkruid bijeengebonden wordt en in het vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voltooiing van deze wereld: **41** de Mensenzoon zal zijn engelen

eropuit sturen, en ze zullen uit zijn koninkrijk allen die anderen ten val hebben gebracht en de wetten hebben verkracht bijeenbrengen **42** en hen in de vuuroven werpen; daar zullen ze jammeren en knarsetanden. **43** Dan zullen de rechtvaardigen in het koninkrijk van hun Vader stralen als de zon. Laat wie oren heeft goed luisteren!

Matteüs 21:33-44 **33** Luister naar een andere gelijkenis. Er was eens een landheer die een wijngaard aanlegde en hem omheinde. Hij groef er een kuil voor de wijnpers en bouwde een uitkijktoren. Toen verpachtte hij hem aan wijnbouwers en ging op reis. **34** Tegen de tijd van de druivenoogst stuurde hij zijn knechten naar de wijnbouwers om zijn vruchten in ontvangst te nemen. **35** Maar de wijnbouwers grepen de knechten, ze mishandelden er een, doodden een ander en stenigden een derde. **36** Daarna stuurde de landheer andere knechten, een grotere groep dan eerst, maar met hen deden ze hetzelfde. **37** Ten slotte stuurde hij zijn zoon naar hen toe, met de gedachte: Voor mijn zoon zullen ze wel ontzag hebben. **38** Toen de wijnbouwers de zoon zagen, zeiden ze onder elkaar: “Dat is de erfgenaam! Kom op, laten we hem doden en zo zijn erfenis opstrijken.” **39** en ze grepen hem vast, gooiden hem de wijngaard uit en doodden hem. **40** Wanneer nu de eigenaar van de wijngaard komt, wat moet hij dan met die wijnbouwers doen?’ **41** Ze antwoordden: ‘De onmens! Laat hij ze op een mensonwaardige manier ombrengen en de wijngaard verpachten aan andere wijnbouwers, die de vruchten wel aan hem afdragen wanneer het daar de tijd voor is.’ **42** Daarop zei Jezus tegen hen: ‘Hebt u dit nooit in de Schriften gelezen: “De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden. Dankzij de Heer is dit gebeurd, wonderbaarlijk is het om te zien.” **43** Daarom zeg ik u: het koninkrijk van God zal u worden ontnomen, en gegeven worden aan een volk dat het wel vrucht laat dragen. **44** Wie over die steen struikelt zal gebroken worden, en iedereen op wie die steen valt zal worden verpletterd.’

1 Korintiërs 15:25 **25** Want hij moet koning zijn totdat ‘God alle vijanden aan zijn voeten heeft gelegd’.

Jeremia 23:5-6 **5** dan zal hij boven de plaats waar de Sion ligt en waar men bijeenkomt, een wolk scheppen voor overdag en een lichtend vuur met rook en vlammen voor de nacht. Zijn luister zal alles overdekken, **6** als een hut die schaduw biedt in de hitte van de dag, en beschutting tegen storm en regen.

Ezechiël 17:22-24 **22** Dit zegt God, de HEER: Ikzelf zal uit de top van de hoge ceder, tussen de bovenste takken, een teer twijgje wegplukken, en dat zal ik planten op een hoge en verheven berg. **23** Op de hoogste berg van Israël zal ik het planten, het zal takken dragen en vruchten voortbrengen, en een prachtige ceder worden. In die boom, in de schaduw van zijn takken, zullen vogels wonen, alle soorten vogels die er zijn. **24** En alle bomen in het veld zullen beseffen dat ik, de HEER, het ben die een hoge boom velt en een kleine boom doet groeien, die een gezonde boom laat verdorren en een verdroede boom weer laat bloeien. Wat ik, de HEER, gezegd heb, zal ik doen.”

Handelingen 1:6 **6** Zij die bijeengekomen waren, vroegen hem: ‘Heer, gaat u dan binnen afzienbare tijd het koningschap over Israël herstellen?’

1 Petrus 2:9-10 **9** omdat u het einddoel van uw geloof bereikt: uw redding. **10** Wat die redding inhoudt, trachtten de profeten te achterhalen toen ze profeteerden over de genade die u ten deel zou vallen.

Titus 2:14 **14** Hij heeft zichzelf voor ons gegeven om ons van alle zonde vrij te kopen, ons te reinigen en ons tot zijn volk te maken, dat vol ijver is om het goede te doen.

Jesaja 41:8 **8** Maar jou, Israël, mijn dienaar, Jakob, die ik uitgekozen heb, nakomeling van Abraham, mijn vriend,

Amos 3:2-3 **2** Uit alle volken op aarde heb ik alleen jullie uitgekozen, en daarom zal ik jullie voor al je wandaden straffen.

3 Gaan er ooit twee samen op weg zonder bij elkaar te zijn gekomen?

Joël 4:1 **1** In dezelfde tijd dat ik het lot van Juda en Jeruzalem ten goede keer

Romeinen 4:13 **13** Immers, niet door de wet ontvingen Abraham en zijn nageslacht de belofte dat ze de wereld in bezit zouden krijgen, maar door de gerechtigheid die het geloof schenkt.

2 Petrus 3:13 **13** Maar wij vertrouwen op Gods belofte en zien uit naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont.

Openbaring 21:1-22:6 *Bijbel*

Jesaja 65:17-19 **17** Zie, ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Wat er vroeger was raakt in vergetelheid, het komt niemand ooit nog voor de geest. **18** Er zal alleen maar blijdschap zijn en groot gejuich om wat ik schep. Ik herschep Jeruzalem in een jubelende stad en schenk haar bevolking vreugde. **19** Dan zal ik over Jeruzalem jubelen en mij verblijden over mijn volk. Geen geween of geweeklaag wordt daar nog gehoord.

Jesaja 66:22 **22** Zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die ik maak zullen voortbestaan – spreekt de HEER –, zo zullen jullie naam en jullie nageslacht voortbestaan.

Joël 4:17-20 **17** Dan zullen jullie inzien dat ik, de HEER, jullie God, woon op de Sion, mijn heilige berg. Jeruzalem zal een heilige stad zijn; vreemden zullen er niet meer binnengaan.

18 Dan, in die tijd, zal de wijn van de bergen druipen en de melk van de heuvels vloeien; alle waterstromen van Juda zullen bruisen, en in het huis van de HEER ontspringt een bron die zelfs het droogste woestijndal bevoeit.

19 Maar Egypte wordt een woestijneiland en Edom een kale woestijn, om hun misdaden tegen Juda, om het onschuldige bloed dat ze daar hebben vergoten.

20 Nooit gaat Juda ten onder en Jeruzalem blijft altijd bewoond.

Jesaja 60:1-5,10-22 **1** Sta op en schitter, je licht is gekomen, over jou schijnt de luister van de HEER.

2 Duisternis bedekt de aarde en donkerte de naties, maar over jou schijnt de HEER, zijn luister is boven jou zichtbaar.

3 Volken laten zich leiden door jouw licht, koningen door de glans van je schijnsel.

4 Open je ogen, kijk om je heen: ze stromen in drommen naar je toe; je zonen komen van ver, je dochters worden op de heup gedragen.

5 Je zult stralen van vreugde als je het ziet, je hart zal van blijdschap overslaan. De schatten van de zee zullen je toevallen, de rijkdom van vreemde volken valt je in de schoot.

10 Vreemdelingen zullen je muren herbouwen, hun koningen staan je ter beschikking. Ik heb je geslagen in mijn woede, in mijn mededogen zal ik me over je ontfermen.

11 Je poorten zullen nooit gesloten worden, dag en nacht zullen ze openstaan, zodat de rijkdom van vreemde volken kan binnenstromen, met de koningen die worden meegevoerd.

12 Elk volk of koninkrijk dat weigert jou te dienen, zal ten onder gaan; al die volken zullen worden verdelgd en vernietigd.

13 De luister van de Libanon, den, sneeuwbal en cipres, ze zullen bij je komen, om mijn heiligdom luister bij te zetten; zo eer ik de plaats waar mijn voeten rusten.

14 Met gebogen hoofd zullen ze komen, de zonen van je onderdrukkers, en iedereen die jou verachtte zal zich aan je voeten neerwerpen. Ze noemen je ‘Stad van de HEER’, ‘Sion van de Heilige van Israël’.

15 Eens was je verlaten en gehaat en werd je door niemand bezocht, maar ik zal je eeuwige roem verlenen, geslacht op geslacht zul je een bron van vreugde zijn.

16 Je zult de melk van vreemde volken drinken, je wordt gezoogd door koninklijke borsten. Dan zul je beseffen dat ik, de HEER, je redder ben, je beschermer, de Machtige van Jakob.

17 In plaats van koper zal ik je goud brengen, in plaats van ijzer breng ik zilver, koper in plaats van bomen, ijzer in plaats van stenen. Ik stel de vrede aan als wachter en de gerechtigheid als het gezag.

18 Van geweld in je land wordt niets meer vernomen, noch van verwoesting en rampspoed binnen je grenzen. Je zult je muren Redding noemen en je poorten Faam.

19 Overdag is het licht van de zon niet meer nodig, de glans van de maan hoeft je niet te verlichten, want de HEER zal je voor altijd licht geven en je God zal voor je schitteren.

20 Je zon zal niet meer ondergaan, je maan niet meer verbleken, want de HEER zal je voor altijd licht geven. De dagen van je rouw zijn voorbij.

21 Je volk telt enkel nog rechtvaardigen, zij zullen het land voorgoed bezitten. Zij zijn de eerste scheuten van wat ik heb geplant, ik heb hen gemaakt om mijn luister te tonen.

22 De geringste groeit uit tot een duizendtal, de kleinste tot een machtig volk. Ik, de HEER, zal dit spoedig volvoeren, wanneer de tijd is gekomen.

Handelingen 1:5-6 **5** Johannes doopte met water, maar binnenkort worden jullie gedoopt met de heilige Geest. **6** Zij die bijeengekomen waren, vroegen hem: 'Heer, gaat u dan binnen afzienbare tijd het koningschap over Israël herstellen?'

1 Petrus 1:9-12 **9** omdat u het einddoel van uw geloof bereikt: uw redding. **10** Wat die redding inhoudt, trachtten de profeten te achterhalen toen ze profeteerden over de genade die u ten deel zou vallen. **11** Zij probeerden vast te stellen op welke tijd en op welke omstandigheden Christus' Geest, die in hen werkzaam was, doelde toen deze hun zei dat Christus zou lijden en daarna in Gods luister zou delen. **12** Er werd hun geopenbaard dat deze boodschap niet voor henzelf bestemd was maar voor u, en nu is deze boodschap u verkondigd door hen die u het evangelie hebben gebracht, gedreven door de heilige Geest die vanuit de hemel werd gezonden. Het zijn geheimen waarin zelfs engelen graag zouden doordringen.

Hebreeën 9:26 **26** want dan zou hij sinds de grondvesting van de wereld telkens opnieuw hebben moeten lijden. Nee, hij heeft zich bij de voltooiing van de tijden eenmaal geopenbaard, om met zijn offer de zonde teniet te doen.

Matteüs 12:28-29 **28** Maar als ik door de Geest van God demonen uitdrijf, dan is het koninkrijk van God bij jullie gekomen.

29 Trouwens, hoe kan iemand het huis van een sterkere binnengaan en zijn inboedel roven, als hij die sterkere niet eerst heeft vastgebonden? Pas dan zal hij zijn huis kunnen leegroven.

Handelingen 2:17 **17** "Aan het einde der tijden, zegt God, zal ik over alle mensen mijn geest uitgieten. Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren, jongeren zullen visioenen zien en oude mensen droomgezichten.

Matteüs 24:3 **3** Op de Olijfberg ging hij zitten met zijn leerlingen om zich heen, en nu ze onder elkaar waren vroegen ze: 'Vertel ons, wanneer zal dat allemaal gebeuren en aan welk teken kunnen we uw komst en de voltooiing van deze wereld herkennen?'

2 Petrus 3:3-4 **3** Vergeet vooral niet dat er aan het einde van de tijd spotters zullen komen, die hun eigen begeerte volgen en smalend **4** vragen: 'Waar blijft hij nu? Hij had toch beloofd te komen? De generatie voor ons is al gestorven, maar alles is nog steeds zoals het sinds het begin van de schepping geweest is.'

Johannes 6:39 **39** Dit is de wil van hem die mij gezonden heeft: dat ik niemand van wie hij mij gegeven heeft verloren laat gaan, maar dat ik hen allen laat opstaan op de laatste dag.

Johannes 12:48 **48** Wie mij afwijst en mijn woorden niet aanneemt heeft al een rechter: alles wat ik gezegd heb zal op de laatste dag over hem oordelen.

Matteüs 13:39-43 **39** de vijand die het zaait is de duivel, de oogst staat voor de voltooiing van deze wereld en de maaiers zijn de engelen.

40 Zoals het onkruid bijeengebonden wordt en in het vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voltooiing van deze wereld: **41** de Mensenzoon zal zijn engelen eropuit sturen, en ze zullen uit zijn koninkrijk allen die anderen ten val hebben gebracht en de wetten hebben verkracht bijeenbrengen **42** en hen in de vuuroven werpen; daar zullen ze jammeren en knarsetanden. **43** Dan zullen de rechtvaardigen in het koninkrijk van hun Vader stralen als de zon. Laat wie oren heeft goed luisteren!

Deuteronomium 7:1-11 **1** Straks zal de HEER, uw God, u naar het land brengen dat u in bezit zult nemen en veel volken voor u op de vlucht jagen: de Hethieten, de Gargasieten, de Amorieten, de Kanaänieten, de Perizzieten, de Chivwieten en de Jebusieten – zeven volken die groter en machtiger zijn dan u.

2 Wanneer de HEER, uw God, u de overwinning op hen schenkt, moet u hen doden. U mag geen vredesverdrag met hen sluiten en hen niet sparen. **3** Sta ook geen huwelijksverbintenissen met hen toe; sta uw dochter niet af aan een van hun zonen en zoek bij hen geen vrouw voor uw eigen zoon. **4** Want zij zouden uw kinderen ertoe verleiden de HEER ontrouw te worden en andere goden te dienen. Daarmee zou u zijn toorn over u afroepen en dat zou u meteen met de dood moeten bekopen.

5 Nee, dit staat u te doen: u moet hun altaren slopen en hun gewijde stenen verbrijzelen, hun Asjerapalen omhakken en hun godenbeelden verbranden.

6 Want u bent een volk dat aan de HEER, uw God, is gewijd. U bent door hem uitgekozen om, anders dan alle andere volken op aarde, zijn kostbaar bezit te zijn.

7 Het is niet omdat u talrijker was dan de andere volken dat hij u lief kreeg en uitkoos – u was het kleinste van allemaal!

8 Maar omdat hij u liefhad en zich wilde houden aan wat hij uw voorouders onder ede had beloofd, heeft de HEER u met sterke hand bevrijd uit de slavernij, uit de macht van de farao, de koning van Egypte.

9 Besef dus goed: alleen de HEER, uw God, is God en hij houdt woord; hij komt zijn beloften na en is trouw aan ieder die hem liefheeft en die doet wat hij gebiedt, tot in het duizendste geslacht.

10 Maar ieder die hem haat zal daarvoor boeten met zijn leven; de HEER zal hem niet laten begaan, hij laat hem persoonlijk boeten.

11 Neem daarom de geboden, wetten en regels die ik u vandaag voorhoud zorgvuldig in acht.

Joël 3:5 **5** Dan zal ieder die de naam van de HEER aanroept ontkomen: op de Sion, in Jeruzalem, is een toevlucht te vinden, zoals de HEER heeft beloofd; ieder die hij roept zal worden gered.

Joël 4:1-2, 12-15 **1** In dezelfde tijd dat ik het lot van Juda en Jeruzalem ten goede keer, **2** zal ik alle volken bijeenbrengen en wegvoeren naar de vallei van Josafat om daar een oordeel over hen te vellen. Want zij hebben mijn volk Israël, mijn eigendom, onder vreemde volken verstrooid, ze hebben mijn land verdeeld.

12 Laat de volken aantreden, laat ze optrekken naar de vallei van Josafat; daar zal ik mijn oordeel over hen vellen.

13 Sla de sikkel erin, het is tijd om te oogsten.

Kom de wijnpers treden, de persbak is vol, de kuipen lopen over, zó talrijk zijn hun misdaden.

14 Dichte drommen bijeen in de vallei van het oordeel!

Nabij is de dag van de HEER. Daar zal hij oordelen!

15 Zon en maan worden verduisterd, sterren doven hun glans.

Joël 2:32 NBG 32 En het zal geschieden, dat ieder die de naam des HEREN aanroept, behouden zal worden, want op de berg Sion en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, zoals de HERE gezegd heeft; en tot de ontcomenen zullen zij behoren, die de HERE zal roepen.

Joël 3:1-2,12-15 1 Want zie, in die dagen en te dien tijde, wanneer Ik een keer zal brengen in het lot van Juda en van Jeruzalem, **2** zal Ik alle volken verzamelen en afvoeren naar het dal van Josafat, en Ik zal aldaar met hen in het gericht treden ter oorzaak van mijn volk en van mijn erfdeel Israël, dat zij onder de volken verstrooid hebben, terwijl zij mijn land verdeelden, **15** De zon en de maan worden zwart en de sterren trekken haar glans in.

Handelingen 2:20-21 20 De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed voordat de grote, stralende dag van de Heer komt.

21 Dan zal ieder die de naam van de Heer aanroept worden gered.”

1 Johannes 2:15-17 15 Heb de wereld en wat in de wereld is niet lief. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem, **16** want alles wat in de wereld is – zelfzuchtige begeerte, afgunstige inhaligheid, pronkzucht –, dat alles komt niet uit de Vader voort maar uit de wereld. **17** De wereld met haar begeerte gaat voorbij, maar wie Gods wil doet blijft tot in eeuwigheid.

Johannes 15:18-25 18 Wanneer de wereld je haat, bedenk dan dat ze mij eerder haatte dan jullie. **19** Als jullie bij de wereld zouden horen, zou ze jullie hebben liefgehad als iets van haarzelf, maar jullie horen niet bij haar, want ik heb jullie uit de wereld weggeroepen. Daarom haat ze jullie. **20** Denk aan wat ik gezegd heb: een slaaf is niet meer dan zijn meester. Ze hebben mij vervolgd, dus zullen ze ook jullie vervolgen; maar wie zich aan mijn woorden gehouden heeft, zal zich ook aan jullie woorden houden. **21** Dit alles zullen ze jullie vanwege mij aandoen, want ze kennen hem niet die mij gezonden heeft.

22 Ze zouden niet schuldig zijn als ik niet was gekomen en tegen hen had gesproken. Maar nu hebben ze geen excuus voor hun zonde.

23 Wie mij haat, haat ook mijn Vader. **24** En ze zouden niet schuldig zijn als ik niet bij hen had gedaan wat niemand anders ooit heeft gedaan. Maar ze hebben het gezien en toch mij en mijn Vader gehaat. **25** Zo ging in vervulling wat in hun wet geschreven staat: “Ze hebben mij zonder reden gehaat.”

Openbaring 12:1-17 1 Er verscheen in de hemel een indrukwekkend teken: een vrouw, bekleed met de zon, met de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd. **2** Ze was zwanger en schreeuwde het uit in haar weeën en haar barensood. **3** Er verscheen een tweede teken in de hemel: een grote, vuurrode draak, met zeven koppen en tien horens, en op elke kop een kroon. **4** Met zijn staart sleepte hij een derde van de sterren aan de hemel mee en smet ze op de aarde. De draak ging voor de vrouw staan die op het punt stond haar kind te baren, om het te verslinden zodra ze bevallen was. **5** Maar toen ze het kind geboort had – een zoon, die alle volken met een ijzeren herdersstaf zal hoeden –, werd het dadelijk weggevoerd naar God en zijn troon. **6** De vrouw zelf vluchtte naar de woestijn. God had daar een plaats voor haar gereedgemaakt, waar twaalfhonderd zestig dagen lang voor haar gezorgd zou worden.

7 Toen brak er oorlog uit in de hemel. Michaël en zijn engelen bonden de strijd aan met de draak. De draak en zijn engelen boden tegenstand **8** maar werden verslagen; sindsdien is er voor hen in de hemel geen plaats meer. **9** De grote draak werd op de aarde gegooid. Hij is de slang van weleer, die duivel of Satan wordt genoemd en die de hele wereld misleidt. Samen met zijn engelen werd hij op de aarde

gegooid. **10** Toen hoorde ik een luide stem in de hemel zeggen: ‘Nu zijn de redding, de macht en het koningschap van onze God werkelijkheid geworden, en de heerschappij van zijn messias. Want de aanklager van onze broeders en zusters, die hen dag en nacht bij onze God aanklaagde, is ten val gebracht. **11** Zij hebben hem dankzij het bloed van het lam en dankzij hun getuigenis overwonnen. Zij waren niet aan het leven gehecht en hebben hun dood aanvaard.

12 Daarom: juich, hemel, en allen die daar wonen! Maar wee de aarde en de zee: de duivel is naar jullie afgedaald! Hij is woedend, want hij weet dat hij geen tijd te verliezen heeft.’

13 Toen de draak zag dat hij op de aarde gegooid was, achtervolgde hij de vrouw die een zoon geboort had. **14** Maar de vrouw kreeg de twee vleugels van de grote adelaar om naar haar plaats in de woestijn te vliegen, waar gedurende een tijd en twee tijden en een halve tijd voor haar gezorgd zou worden, buiten het bereik van de slang.

15 Toen spuwde de slang een stroom water als een rivier achter de vrouw aan om haar daarin mee te sleuren. **16** Maar de aarde schoot haar te hulp: de aarde sperde haar mond open en dronk de rivier op die de draak had uitgespuwd. **17** De draak was woedend op de vrouw en ging weg om strijd te leveren met de rest van haar nageslacht, met allen die zich aan Gods geboden houden en bij het getuigenis van Jezus blijven.

Openbaring 20:8-9 8 Dan gaat hij eropuit om de volken aan de vier hoeken van de aarde, Gog en Magog, te misleiden. Hij brengt hen voor de strijd bijeen, een menigte zo talrijk als zandkorrels aan de zee. **9** Ze trekken op, over de hele breedte van de aarde, en omsingelen het kamp van de heiligen en de geliefde stad. Maar vuur daalt neer uit de hemel en verteert hen.

Galaten 6:16 16 Laat er vrede en barmhartigheid zijn voor allen die bij deze maatstaf blijven, en voor het Israël van God.

Jakobus 1:1 1 Van Jakobus, dienaar van God en van de Heer Jezus Christus. Aan de twaalf stammen in de diaspora. Ik groet u.

1 Petrus 1:1-2 1 Van Petrus, apostel van Jezus Christus. Aan de uitverkorenen die als vreemdelingen verspreid in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bitynië verblijven, **2** door God, de Vader, voorbestemd om, geheiligd door de Geest, gehoorzaam te zijn aan Jezus Christus en met zijn bloed besprenkeld te worden. Genade zij u en vrede, in overvloed.

1 Petrus 2:9-10 9 Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht. **10** Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt zijn ontferming u geschonken.

Openbaring 5:9-10 9 En ze zetten een nieuw lied in:

‘U verdient het om de boekrol te ontvangen en zijn zegels te verbreken. Want u bent geslacht en met uw bloed hebt u voor God mensen gekocht uit alle landen en volken, van elke stam en taal.

10 U hebt voor onze God uit hen een koninkrijk gevormd en hen tot priesters gemaakt. Zij zullen als koningen heersen op aarde.’

Efeziërs 2:11-22 zie onder B (onderstreept)

Efeziërs 3:4-6). 4 Aan de hand daarvan kunt u zich, wanneer u dat leest, een beeld vormen van mijn inzicht in dit mysterie van Christus. **5** Het is onder vorige generaties niet aan de mensen onthuld, maar nu door de Geest geopenbaard aan zijn heilige apostelen en profeten: **6** de heidenen delen door Christus Jezus ook in de erfenis, maken deel uit van hetzelfde lichaam en hebben ook deel aan de belofte, op grond van het evangelie.

C. 'Israël' in de nieuwtestamentische openbaring

Matteüs 8:11-12 *11* Ik zeg jullie dat velen uit het oosten en uit het westen zullen komen en met Abraham, Isaak en Jakob zullen aanliggen in het koninkrijk van de hemel, *12* maar de erfgenamen van het koninkrijk zullen worden verbannen naar de uiterste duisternis; daar zullen zij jammeren en knarsetanden.'

Matteüs 21:42-44 *42* Daarop zei Jezus tegen hen: 'Hebt u dit nooit in de Schriften gelezen: "De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden. Dankzij de Heer is dit gebeurd, wonderbaarlijk is het om te zien."

43 Daarom zeg ik u: het koninkrijk van God zal u worden ontnomen, en gegeven worden aan een volk dat het wel vrucht laat dragen. *44* Wie over die steen struikelt zal gebroken worden, en iedereen op wie die steen valt zal worden verpletterd.'

Matteüs 23:13 *13* Wee jullie, schriftgeleerden en farizeeën, huichelaars, jullie versperren de mensen de toegang tot het koninkrijk van de hemel. Jullie gaan er zelf niet binnen, maar laten ook degenen die er willen binnengaan niet toe.

Johannes 1:47 *47* Jezus zag Natanaël aankomen en zei: 'Dat is nu een echte Israëliet, een mens zonder bedrog.'

Johannes 6:60-66 *60* Veel leerlingen die het gehoord hadden zeiden: 'Dit zijn harde woorden, wie kan daarnaar luisteren?' *61* Jezus wist wel dat zijn leerlingen protesteerden en zei tegen hen: 'Ergeren jullie je hieraan? *62* Maar als jullie nu de Mensenzoon zouden zien opstijgen naar waar hij eerst was? *63* De Geest maakt levend, het lichaam dient tot niets. Wat ik gezegd heb is geest en leven. *64* Maar sommigen van jullie geloven niet.' Jezus wist namelijk vanaf het begin wie er niet geloofden en wie hem zou uitleveren. *65* 'Daarom heb ik jullie gezegd,' zei hij, 'dat iemand alleen bij mij kan komen als het hem door de Vader gegeven is.' *66* Toen trokken veel leerlingen zich terug en gingen niet verder met hem mee.

Johannes 8:30-47 *30* Toen hij deze dingen zei, kwamen velen tot geloof in hem. *31* En tegen de Joden die in hem geloofden zei Jezus: 'Wanneer u bij mijn woord blijft, bent u werkelijk mijn leerlingen. *32* U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden.' *33* Ze zeiden: 'Wij zijn nakomelingen van Abraham en we zijn nooit iemands slaaf geweest – hoe kunt u dan zeggen dat wij bevrijd zullen worden?' *34* Jezus antwoordde: 'Waarachtig, ik verzeker u: iedereen die zondigt is een slaaf van de zonde. *35* Nu blijft een slaaf niet voor eeuwig in huis, maar de Zoon blijft wel voor eeuwig. *36* Dus wanneer de Zoon u vrij zal maken, zult u werkelijk vrij zijn. *37* Ik weet wel dat u nakomelingen van Abraham bent. Toch wilt u mij doden, omdat er in u geen ruimte is voor wat ik zeg. *38* Ik spreek over wat ik gezien heb bij mijn Vader, u doet wat u gehoord hebt van uw vader.' *39* 'Onze vader is Abraham,' zeiden ze. Maar Jezus zei: 'Als u echt kinderen van Abraham bent, zou u moeten doen wat Abraham deed. *40* Maar nee, u wilt mij, iemand die u de waarheid heeft gezegd die hij van God gehoord heeft, doden – zoiets heeft Abraham niet gedaan. *41* Maar u doet inderdaad wat úw vader deed!' Ze zeiden: 'Wij zijn geen bastaardkinderen! We hebben maar één Vader: God.' *42* 'Als God uw Vader was,' zei Jezus tegen hen, 'zou u mij liefhebben, want ik ben bij God vandaan gekomen toen ik hiernaartoe kwam. Ik ben niet namens mezelf gekomen, maar hij heeft mij gezonden. *43* Waarom begrijpt u niet wat ik zeg? Omdat u mijn woorden niet kunt aanhoren. *44* Uw vader is de duivel, en u doet maar al te graag wat uw vader wil. Hij is vanaf het begin een moordenaar geweest. Hij hoort niet bij de waarheid, omdat er geen waarheid in hem is. Wanneer hij liegt, spreekt hij zoals hij is: een aartsleugenaar, de vader van de leugen. *45* Maar mij gelooft u niet, want ik spreek de waarheid. *46* Kan een van u mij van zonde beschuldigen? Als ik de waarheid spreek, waarom gelooft u me dan niet? *47* Wie van God is, luistert naar de woorden van God. U luistert niet, omdat u niet van God bent.'

Romeinen 2:28-29 *28* Jood is men niet door zijn uiterlijk, en de besnijdenis is geen lichamelijke besnijdenis. *29* Jood is men door zijn innerlijk, en de besnijdenis is een innerlijke besnijdenis. Het is het werk van de Geest, niet een voorschrift uit de wet, dus wie innerlijk een Jood is, ontvangt geen lof van mensen maar van God.

Romeinen 9:6,27,31 *6* God heeft zijn belofte niet gebroken. Want niet alle Israëlieten behoren werkelijk tot Israël,

27 En Jesaja roept over Israël uit: 'Al zou het volk van Israël zo talrijk zijn als zandkorrels aan de zee, slechts een klein deel zal worden gered.

31 Maar Israël, dat ernaar streefde door de wet rechtvaardig te worden, heeft dat niet bereikt.

Romeinen 11:5,26a *5* Zo is ook nu een klein deel over dat God uit genade uitgekozen heeft.

26a Dan zal heel Israël worden gered, zoals ook geschreven staat: 'De redder zal uit Sion komen

Jesaja 54:1-14a *1* Jubel, onvruchtbare vrouw, jij die nooit een kind hebt gebaard; breek uit in gejuich en gejubel, jij die geen weeën hebt gekend.

Want – zegt de HEER –, de kinderen van deze verstoten vrouw zullen talrijker zijn dan die van de gehuwde.

2 Vergroot de plaats voor je tent, span het tentdoek wijder uit, zonder enige terughoudendheid.

Verleng de touwen, zet de tentpinnen vast.

3 Naar alle kanten zul je je uitbreiden, je nageslacht zal de vreemde volken verdrijven en de verlaten steden bevolken.

4 Wees niet bang: je zult niet worden beschaamd; wees niet bedrukt: je zult niet worden vernederd.

Je zult de schande van je jeugd vergeten, je de smaad van je weduwschap niet meer herinneren.

5 Want je maker neemt je tot vrouw, HEER van de hemelse machten is zijn naam.

De Heilige van Israël zal je bevrijder zijn, men noemt hem God van de hele aarde.

6 Je was een verlaten, wanhopige vrouw toen de HEER je terugriep. Kan iemand de vrouw van zijn jeugd verstoten? – zegt je God.

7 Ik heb je slechts een ogenblik verlaten, maar met open armen zal ik je weer ontvangen.

8 Ik verborg mijn gezicht voor je in laaiende toorn, één ogenblik lang, maar ik zal me weer over je ontfermen met eeuwigdurende liefde, zegt de HEER, die je vrijkoopt.

9 Dit is voor mij als bij de vloed van Noach: zoals ik heb gezworen dat het water van Noach nooit meer de aarde zou overspoelen, zo zweer ik dat mijn toorn jou niet meer treft en dat ik je nooit meer bedreig.

10 Al zouden de bergen wijken en de heuvels wankelen, mijn liefde zal nooit meer van jou wijken en mijn vredesverbond is onwankelbaar – zegt de HEER, die zich over je ontfermt.

11 Ongelukkige, zo opgejaagd en ongetroost.

Met fijne leem zal ik je stenen inleggen, op saffier zal ik je grondvesten.

12 Ik maak je torens van robijn, je poorten van beril, je muren van kostbare edelstenen.

13 Al je kinderen worden onderricht door de HEER, rust en vrede zal hun ten deel vallen; *14a* gerechtigheid zal je fundament zijn.

Je zult niets meer te vrezen hebben: onderdrukking zal je niet bereiken

Psalm 107:32 **NBG** *32* dat zij Hem verhogen in de gemeente des volks, en Hem loven in de raad der oudsten.

Matteüs 16:18 *18* En ik zeg je: jij bent Petrus, de rots waarop ik mijn kerk zal bouwen, en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet kunnen overweldigen.

Romeinen 10:12 *12* En er is geen onderscheid tussen Joden en andere volken, want ze hebben allen dezelfde Heer. Hij geeft zijn rijke gaven aan allen die hem aanroepen,

1 Korintiërs 12:13 *13* Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu Joden of Grieken zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn.

Galaten 3:28 *28* Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus.

Efeziërs 2:11-22 *zie onder B (onderstreept)*

Kolossenzen 2:11 *11* In hem bent u ook besneden, niet door mensenhanden, maar met de besnijdenis van Christus, door het afleggen van het aardse lichaam.

1 Petrus 2:9-10 *9* Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht. *10* Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt zijn ontferming u geschonken.

Matteüs 10:5-7 Deze twaalf zond Jezus uit, en hij gaf hun de volgende instructies: 'Sla niet de weg naar de heidenen in en bezoek geen Samaritaanse stad. *6* Ga liever op zoek naar de verloren schapen van het volk van Israël. *7* Ga op weg en verkondig: "Het koninkrijk van de hemel is nabij."

Matteüs 28:18-20 *18* Jezus kwam op hen toe en zei: 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. *19* Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, *20* en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

Matteüs 21:42-43a *42* Daarop zei Jezus tegen hen: 'Hebt u dit nooit in de Schriften gelezen: "De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden. Dankzij de Heer is dit gebeurd, wonderbaarlijk is het om te zien." *43a* Daarom zeg ik u: het koninkrijk van God zal u worden ontnomen,

Matteüs 21:43b *43b* en gegeven worden aan een volk dat het wel vrucht laat dragen.

Matteüs 8:10-12 *10* Toen Jezus dit hoorde, verbaasde hij zich en hij zei tegen degenen die hem volgden: 'Ik verzeker jullie: bij niemand in Israël heb ik zo'n groot geloof gevonden. *11* Ik zeg jullie dat velen uit het oosten en uit het westen zullen komen en met Abraham, Isaak en Jakob zullen aanliggen in het koninkrijk van de hemel, *12* maar de erfgenamen van het koninkrijk zullen worden verbannen naar de uiterste duisternis; daar zullen zij jammeren en knarsetanden.'

Johannes 1:11 *11* Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem waren hebben hem niet ontvangen.

Johannes 1:12-13 *12* Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. *13* Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamenlijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God.

Johannes 12:31-32 *31* Nu wordt het oordeel over deze wereld geveld, nu zal de heerser van deze wereld uitgebannen worden. *32* Wanneer ik van de aarde omhooggeheven word, zal ik iedereen naar mij toe halen.'

Johannes 3:18b,36b *18b* maar wie niet in hem gelooft is al veroordeeld, omdat hij niet wilde geloven in de naam van Gods enige Zoon.

36b wie de Zoon niet wil gehoorzamen zal dat leven niet kennen; integendeel, Gods toorn blijft op hem rusten.'

Johannes 3:18a,36a *18a* Over wie in hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken

36a Wie in de Zoon gelooft heeft eeuwig leven

Johannes 3:3-8 *3* Jezus zei: 'Waarachtig, ik verzeker u: alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien.' *4* 'Hoe kan iemand geboren worden als hij al oud is?' vroeg Nikodemus. 'Hij kan toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan en weer geboren worden?' *5* Jezus antwoordde: 'Waarachtig, ik verzeker u: niemand kan het koninkrijk van God binnengaan, tenzij hij geboren wordt uit water en geest. *6* Wat geboren is uit een mens is menselijk, en wat geboren is uit de Geest is geestelijk. *7* Wees niet verbaasd dat ik zei dat jullie allemaal opnieuw geboren moeten worden. *8* De wind waait waarheen hij wil; je hoort zijn geluid, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat. Zo is het ook met iedereen die uit de Geest geboren is.'

Romeinen 2:25a *25a* Dat u besneden bent strekt u weliswaar tot voordeel wanneer u de wet naleeft,

Romeinen 2:25b-29 *25b* maar wanneer u de wet overtreedt bent u toch in wezen onbesneden. *26* En wanneer iemand die niet besneden is de voorschriften van de wet in acht neemt, zal hij dan door God niet als besneden worden beschouwd? *27* Wie onbesneden is gebleven maar zich aan de wet houdt, zal zijn oordeel vellen over u die, ook al hebt u de wet op schrift en bent u besneden, de wet overtreedt. *28* Jood is men niet door zijn uiterlijk, en de besnijdenis is geen lichamelijke besnijdenis. *29* Jood is men door zijn innerlijk, en de besnijdenis is een innerlijke besnijdenis. Het is het werk van de Geest, niet een voorschrift uit de wet, dus wie innerlijk een Jood is, ontvangt geen lof van mensen maar van God.

Handelingen 15:1 *1* Er kwamen enkele leerlingen uit Judea, die betoogden dat de broeders zich moesten laten besnijden, overeenkomstig het door Mozes overgeleverde gebruik, omdat ze anders niet konden worden gered.

Romeinen 4:9-12 *9* Prijzen deze woorden een besneden of een onbesneden mens gelukkig? We zagen al dat Abrahams vertrouwen hem werd toegerekend als een daad van gerechtigheid. *10* Maar wanneer gebeurde dat? Toen hij al besneden was of daarvoor? Het laatste, toen hij nog niet besneden was. *11* De besnijdenis ontving hij later als een bezegeling en teken dat hij als onbesnedene rechtvaardig was omdat hij op God vertrouwde. Zo werd hij de vader van alle onbesnedenen die geloven, zodat ook zij als rechtvaardigen konden worden aangenomen. *12* En hij werd eveneens de vader van hen die besneden zijn, althans van hen die zich niet alleen hebben laten besnijden maar ook onze vader Abraham volgen in het geloof dat hij als onbesnedene bezat.

Galaten 6:12-16 *12* Degenen die er zo op aandringen dat u zich laat besnijden, willen alleen een goede indruk maken en voorkomen dat ze worden vervolgd omwille van het kruis van Christus. *13* Ze zijn voor de besnijdenis maar leven zelf niet volgens de wet; ze willen dat u zich laat besnijden om zich daarop te kunnen laten voorstaan. *14* Maar ik – ik wil me op niets anders laten voorstaan dan het kruis van Jezus Christus, onze Heer, waardoor de wereld voor mij is gekruisigd en ik voor de wereld. *15* Het is volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is, belangrijk is dat men een nieuwe schepping is. *16* Laat er vrede en barmhartigheid zijn voor allen die bij deze maatstaf blijven, en voor het Israël van God.

Filippenzen 3:2-3 *2* Pas op voor die honden met hun kwalijke praktijken, pas op voor die versnijdenis van ze! *3* Wij zijn het die besneden zijn, wij verrichten onze dienst door de Geest van God en laten ons voorstaan op Christus Jezus, niet op onszelf,

Kolossenzen 3:11 *11* Dan is er geen sprake meer van Grieken of Joden, besnedenen of onbesnedenen, barbaren, Skythen, slaven of vrijen, maar dan is Christus alles in allen.

- Romeinen 9:4-5** *4* omwille van hen, de Israëlieten, die God als zijn kinderen heeft aangenomen en aan wie hij zijn nabijheid, de verbonden, de wet, de tempeldienst en de beloften heeft geschonken; *5* omwille van het volk dat van de aartsvaders afstamt en waaruit Christus is voortgekomen. God, die boven alles verheven is, zij geprezen tot in eeuwigheid. Amen.
- Romeinen 9:6-9** *6* God heeft zijn belofte niet gebroken. Want niet alle Israëlieten behoren werkelijk tot Israël, *7* niet alle nakomelingen van Abraham zijn ook werkelijk zijn kinderen. Er staat immers geschreven: ‘Alleen de nakomelingen van Isaak zullen gelden als jouw nageslacht.’ *8* Dat wil zeggen: ze zijn niet door hun natuurlijke afstamming kinderen van God, maar gelden als nageslacht van Abraham op grond van Gods belofte. *9* Als iets een belofte is dan zijn het deze woorden: ‘Over een jaar kom ik terug en dan heeft Sara een zoon.’
- Johannes 1:11-13** *11* Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem waren hebben hem niet ontvangen. *12* Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. *13* Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamelijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God.
- Romeinen 9:10-11a** *10* Sterker nog, Rebekka was van onze vader Isaak zwanger van een tweeling, *11a* en al voor ze geboren waren en nog niets goeds of slechts hadden gedaan, werd haar gezegd: ‘De oudste zal de jongste dienen.’
- Romeinen 9:11b-13** *11b* Gods besluit blijft namelijk van kracht: God kiest een mens niet uit op grond van zijn daden, maar omdat hij hem roept. *12* *13* Zo staat er ook geschreven: ‘Jakob heb ik liefgehad, Esau heb ik gehaat.’
- 2 Tessalonicenzen 2:13-14** *13* Maar voor u, broeders en zusters, geliefden van de Heer, moeten wij God altijd danken. Hij heeft u als eersten uitgekozen om te worden gered door de Geest die heilig maakt en door het geloof in de waarheid. *14* Hij heeft u daartoe geroepen door het evangelie dat wij u verkondigd hebben en waardoor u zult delen in de luister van onze Heer Jezus Christus.
- 2 Timoteüs 1:9-10** *9* Hij heeft ons gered en ons geroepen tot een heilige taak, niet op grond van onze daden, maar omdat hij daartoe uit genade besloten had. Deze genade was ons al vóór alle tijden gegeven in Christus Jezus, *10* maar nu is ze bekend geworden doordat onze redder Christus Jezus is verschenen, die de dood heeft vernietigd en onvergankelijk leven heeft doen oplichten door het evangelie.
- Efeziërs 2:8-9** *8* Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof. Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God *9* en geen gevolg van uw daden, dus niemand kan zich erop laten voorstaan.
- Romeinen 9:17** *17* Zo zegt hij volgens de Schrift tegen de farao: ‘Ik heb u alleen maar aangesteld om u mijn macht te tonen en om iedereen op aarde te laten weten wie ik ben.’
- Romeinen 9:14-16,18** *14* Moeten we dan zeggen dat God onrechtvaardig is? Natuurlijk niet. *15* Hij zegt immers tegen Mozes: ‘Ik ben barmhartig voor wie ik barmhartig wil zijn, ik schenk genade aan wie ik genade wil schenken.’ *16* Alles hangt dus af van God en zijn barmhartigheid, niet van de wil of de inspanning van de mens. *18* Dus God is barmhartig voor wie hij wil en maakt halsstarrig wie hij wil.
- Efeziërs 1:4-5** *4* In Christus immers heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor hem heilig en zuiver te zijn, *5* en hij heeft ons naar zijn wil en verlangen voorbestemd om in Jezus Christus zijn kinderen te worden,
- Romeinen 8:7-8** *7* Onze eigen wil staat vijandig tegenover God, want hij onderwerpt zich niet aan zijn wet en is daar ook niet toe in staat. *8* Wie zich door zijn eigen wil laat leiden, kan God niet behagen.
- Romeinen 10:21** *21* Maar bij Jesaja staat over Israël: ‘Heel de dag heb ik mijn handen uitgestrekt naar mijn ongehoorzaam en opstandig volk.’
- Romeinen 10:20** *20* En bij Jesaja staat zelfs: ‘Ik heb me laten vinden door wie mij niet zochten, ik heb me bekendgemaakt aan wie niet naar mij hebben gevraagd.’
- Romeinen 3:21-22** *21* Gods gerechtigheid, waarvan de Wet en de Profeten al getuigen, wordt nu ook buiten de wet zichtbaar: *22* God schenkt vrijspraak aan allen die in Jezus Christus geloven. En er is geen onderscheid.
- Romeinen 10:12-13** *12* En er is geen onderscheid tussen Joden en andere volken, want ze hebben allen dezelfde Heer. Hij geeft zijn rijke gaven aan allen die hem aanroepen, *13* want er staat: ‘Ieder die de naam van de Heer aanroept, zal worden gered.’
- Galaten 3:28** *28* Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus.
- Efeziërs 2:11-22** *zie onder B (onderstreept)*
- Efeziërs 3:4-6** *4* Aan de hand daarvan kunt u zich, wanneer u dat leest, een beeld vormen van mijn inzicht in dit mysterie van Christus. *5* Het is onder vorige generaties niet aan de mensen onthuld, maar nu door de Geest geopenbaard aan zijn heilige apostelen en profeten: *6* de heidenen delen door Christus Jezus ook in de erfenis, maken deel uit van hetzelfde lichaam en hebben ook deel aan de belofte, op grond van het evangelie.
- Johannes 14:6** *6* Jezus zei: ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij.’
- Handelingen 10:34-36** *34* Daarop nam Petrus het woord en zei: ‘Nu begrijp ik pas goed dat God geen onderscheid maakt tussen mensen, *35* maar dat hij zich het lot aantrekt van iedereen, uit welk volk dan ook, die ontzag voor hem heeft en rechtvaardig handelt. *36* God heeft aan de Israëlieten bekendgemaakt dat hij door Jezus Christus het goede nieuws van de vrede is komen brengen. Deze Jezus is de Heer van alle mensen.’
- Romeinen 11:16-18** *16* Als een klein deel van het deeg aan God is gewijd, is al het andere deeg het ook; als de wortel aan God is gewijd, zijn de takken het ook. *17* En als nu sommige takken van de edele olijfbos zijn afgebroken en u, loten van een wilde olijfbos, tussen de overgebleven takken bent geënt en mag delen in de vruchtbaarheid van de wortel, *18* dan moet u zich niet boven de takken verheffen. Als u dat doet, moet u goed bedenken dat niet u de wortel draagt, maar de wortel u.
- 1 Korintiërs 3:11** *11* want niemand kan een ander fundament leggen dan er al ligt – Jezus Christus zelf.
- Efeziërs 1:9-10,22** *9-10* dit mysterie onthuld: zijn voornemen om met Christus de voltooiing van de tijd te verwezenlijken en zijn besluit om alles in de hemel en op aarde onder één hoofd bijeen te brengen, onder Christus. *22* Hij heeft alles aan zijn voeten gelegd en hem als hoofd over alles aangesteld, voor de kerk
- Efeziërs 2:18** *18* dankzij hem hebben wij allen door één Geest toegang tot de Vader
- Romeinen 3:29-30** *29* Is God soms alleen de God van de Joden en niet die van de heidenen? Zeker ook die van de heidenen, *30* want er is maar één God, en hij zal zowel besnedenen als onbesnedenen op grond van hun geloof als rechtvaardigen aannemen.
- Efeziërs 4:4-6** *4* één lichaam en één geest, zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping, *5* één Heer, één geloof, één doop, *6* één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is.
- Galaten 1:8** *8* Wanneer iemand u iets verkondigt dat in strijd is met wat ik u verkondigd heb, al was ik het zelf of een engel uit de hemel – vervloekt is hij!

Galaten 3:8 *8* Nu heeft de Schrift voorzien dat God ook andere volken door geloof zou aannemen en daarom aan Abraham verkondigd: ‘In jou zullen alle volken gezegend worden.’

1 Timoteüs 2:5 *5* Want er is maar één God, en maar één bemiddelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus,

Hebreeënen 10:14 *14* Door deze ene offergave heeft hij hen die zich door hem laten heiligen voorgoed tot volmaaktheid gebracht.

Jakobus 4:12 *12* Er is maar één wetgever en rechter: hij die bij machte is te redden of in het verderf te storten. Maar wie bent u, om uw naaste te veroordelen?

Matteüs 21:41-43 *41* Ze antwoordden: ‘De onmensen! Laat hij ze op een menonwaardige manier ombrengen en de wijngaard verpachten aan andere wijnbouwers, die de vruchten wel aan hem afdragen wanneer het daar de tijd voor is.’ *42* Daarop zei Jezus tegen hen: ‘Hebt u dit nooit in de Schriften gelezen:

“De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden. Dankzij de Heer is dit gebeurd, wonderbaarlijk is het om te zien.”

43 Daarom zeg ik u: het koninkrijk van God zal u worden ontnomen, en gegeven worden aan een volk dat het wel vrucht laat dragen.

Johannes 10:16 *16* Maar ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder.

1 Korintiërs 12:12-13 *12* Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus. *13* Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu Joden of Grieken zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn.

2 Korintiërs 11:2 *2* Ik waak over u zoals God over u waakt. Ik heb u aan één man uitgehuwelijkt, aan Christus, en ik wil u als een kuise bruid aan hem geven.

Galaten 3:28 *28* Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus.

Efeziërs 2:14-15 *14* Want hij is onze vrede, hij die met zijn dood de twee werelden één heeft gemaakt, de muur van vijandschap ertussen heeft afgebroken *15* en de wet met zijn geboden en voorschriften buiten werking heeft gesteld, om uit die twee in zichzelf één nieuwe mens te scheppen. Zo bracht hij vrede

Efeziërs 2:19-22 *19* Zo bent u dus geen vreemdelingen of gasten meer, maar burgers, net als de heiligen, en huisgenoten van God,

20 gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, met Christus Jezus zelf als de hoeksteen. *21* Vanuit hem groeit het hele gebouw, steen voor steen, uit tot een tempel die gewijd is aan hem, de Heer, *22* in wie ook u samen opgebouwd wordt tot een plaats waar God woont door zijn Geest.

Efeziërs 3:6 *6* de heidenen delen door Christus Jezus ook in de erfenis, maken deel uit van hetzelfde lichaam en hebben ook deel aan de belofte, op grond van het evangelie.

1 Petrus 2:9-10 *9* Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht. *10* Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens viel Gods ontferming u niet ten deel, nu wordt zijn ontferming u geschonken.

2 Korintiërs 6:16 *16* Wat heeft de tempel van God met afgoden te maken? Wijzelf zijn de tempel van de levende God, zoals God heeft gezegd: ‘Ik zal bij hen wonen en in hun midden verkeren, ik zal hun God zijn en zij mijn volk.’

Openbaring 21:1-3,9-10,12-14 *1* Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn voorbij, en de zee is er niet meer. *2* Toen zag ik de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel neerdalen, bij God vandaan. Ze was als een bruid die zich mooi heeft gemaakt voor haar man en hem opwacht.

3 Ik hoorde een luide stem vanaf de troon, die uitriep: ‘Gods woonplaats is onder de mensen, hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn.’

9 Een van de zeven engelen met de offerschalen die gevuld waren met de laatste zeven plagen kwam op me af en zei: ‘Ik wil je de bruid laten zien, de vrouw van het lam.’ *10* Ik raakte in vervoering, en hij nam mij mee naar een heel hoge berg en liet me de heilige stad Jeruzalem zien, die uit de hemel neerdaalde, bij God vandaan.

12 Ze had een grote, hoge muur met twaalf poorten en bij elke poort stond een engel. Op de poorten waren namen geschreven: de namen van de twaalf stammen van Israëls zonen. *13* Vanuit het oosten gezien waren er drie poorten, vanuit het noorden drie, vanuit het zuiden drie en vanuit het westen drie. *14* De stadsmuur had twaalf grondstenen, met daarop de namen van de twaalf apostelen van het lam.

Johannes 17:20-23 *20* Ik bid niet alleen voor hen, maar voor allen die door hun verkondiging in mij geloven. *21* Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals u in mij bent en ik in u, laat hen zo ook in ons zijn, opdat de wereld gelooft dat u mij hebt gezonden. *22* Ik heb hen laten delen in de grootheid die u mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals wij: *23* ik in hen en u in mij. Dan zullen zij volkomen één zijn en zal de wereld begrijpen dat u mij hebt gezonden, en dat u hen liefhad zoals u mij liefhad.

Efeziërs 4:3 *3* Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft: